

Sportagenda gemeente Bronckhorst 2021-2025

De raad van de gemeente Bronckhorst;

Behorende bij raadsvoorstel met nummer: Raad-00644

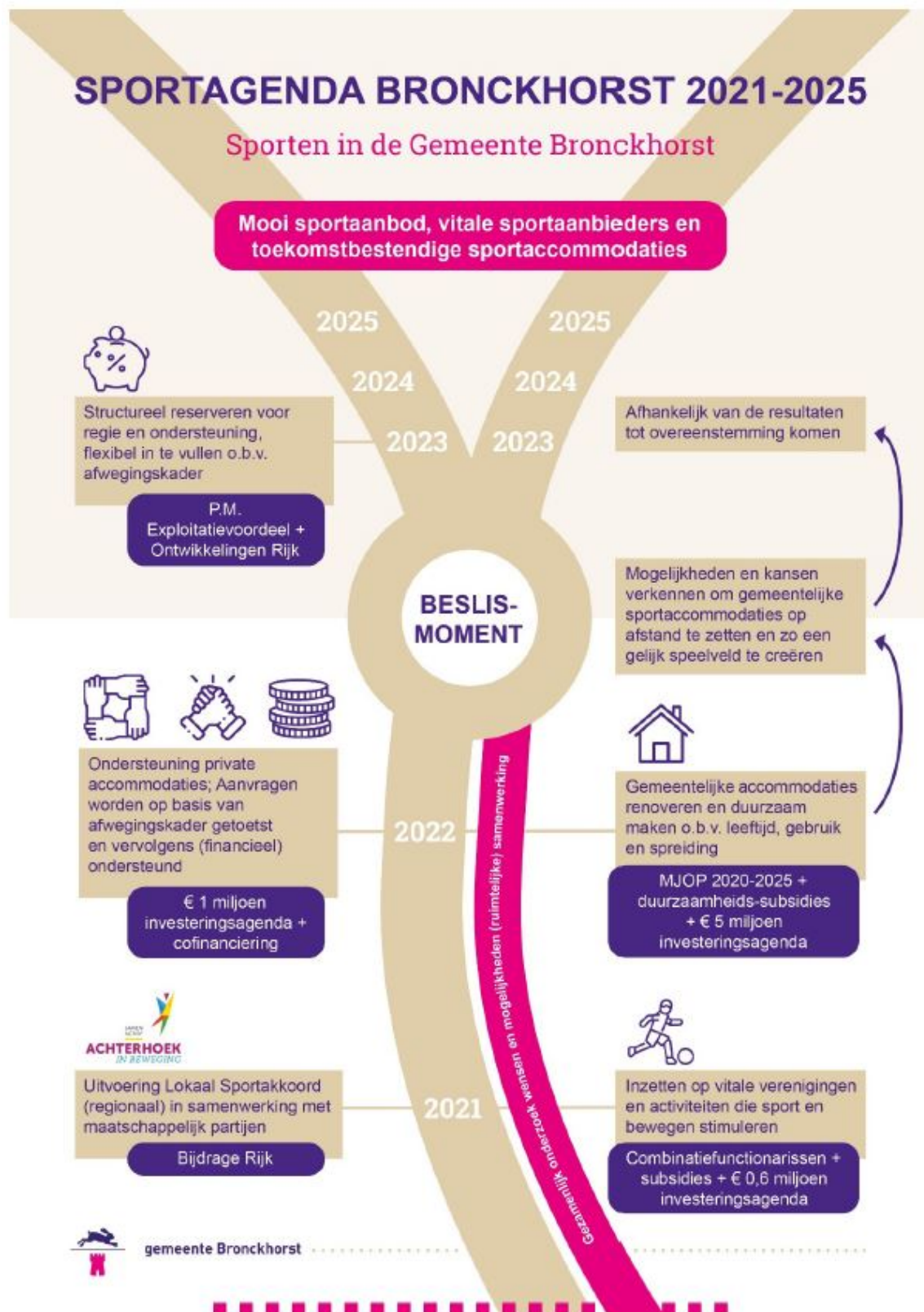
gelezen het voorstel van het college van b en w van 18 mei 2021;

besproken in de commissievergadering van 17 juni 2021;

Besluit:

1. De visie, uitgangspunten en afwegingskader uit de sportagenda Bronckhorst 2021-2025 vast te stellen
 - a. Visie: inzet op een sterk en vitaal Bronckhorster sportkapitaal (sportactiviteiten en -programma, organisaties en accommodaties).
 - b. Uitgangspunten voor Sportactiviteiten en -programma:
 - i. Sporten en bewegen stimuleren onder alle inwoners.
 - c. Uitgangspunten voor de aanbieders die het programma aanbieden:
 - i. De gemeente ondersteunt en faciliteert verenigingen en organisaties vraaggericht.
 - ii. De gemeente stuurt op toekomstbestendige en vitale verenigingen.
 - d. Uitgangspunten voor accommodaties en ruimtes waar de sport wordt aangeboden
 - i. Het verduurzamen van de vier gemeentelijke sporthallen ('t Jebbink, De Pol, De Kamp en Het hoge Wessel).
 - ii. De mogelijkheden en kansen verkennen om de gemeentelijke sportaccommodaties te privatiseren
 - iii. Met stakeholders uit de samenleving wordt een gezamenlijk onderzoek gestart naar de mogelijkheden en kansen van (ruimtelijke) samenwerking voor de overige sportaccommodaties.
 - e. Afwegingskader van vier principes voor het afwegen van investeringen in het Bronckhorster sportkapitaal, te weten:
 - i. Grip, bewustzijn en controle
 - ii. Voedingsbodem
 - iii. Toekomstbestendig
 - iv. Heldere financiën

1 Sportagenda gemeente Bronckhorst 2021-2025

2 Visie

2.1 Inleiding

Sporten, bewegen, fysiek en mentaal fit blijven. De gemeente Bronckhorst vindt het erg belangrijk en wil daarom ook daarin ondersteunen en investeren.

Bronckhorst is een gemeenschap die bestaat uit onderling verbonden dorpen en buurtschappen met elk eigen karakteristieke kenmerken waar het goed leven is. Bronckhorsters zijn bij elkaar betrokken en er heerst een sfeer van kleinschaligheid, menselijke maat, saamhorigheid en verdraagzaamheid. Iedereen heeft een aandeel in de gemeenschap.

De gemeente Bronckhorst vindt de leefbaarheid van de dorpen en buurtschappen belangrijk. Het (sport)aanbod levert een belangrijke bijdrage aan deze leefbaarheid. Daarnaast draagt dit aanbod ook bij aan een gezonde leefstijl, het informele veld en de wettelijke taak bewegingsonderwijs. Sport staat namelijk voor plezier en passie, maar ook voor samenwerking en ontmoeting. Wekelijks zijn Bronckhorsters actief als sporter, als vrijwilliger of als toeschouwer. Sport speelt daarom een belangrijke rol in onze samenleving en is van waarde voor iedere Bronckhorster en de gemeente als geheel.

Het is duidelijk dat sportbeleid niet meer op zichzelf staat. De invulling van de sport raakt andere belangrijke beleidsterreinen van de gemeente. Vanuit diverse beleidsdocumenten hebben sport- en sportaccommodaties een rol. Deze sportagenda is tot stand gekomen in samenwerking met deze diverse beleidsterreinen en de stakeholders uit de samenleving. Het is de eerste keer dat er integraal is nagedacht over de ontwikkeling van sport in Bronckhorst. Het resultaat is een sportagenda voor de periode 2021-2025 die vervolgens iedere vier jaar zal worden geactualiseerd. Een sportagenda die investeert in sport, bewegen en ontmoeting. Met als doel een mooi sportaanbod, vitale sportaanbieders en toekomstbestendige sportaccommodaties.

In Bronckhorst is parallel aan de uitwerking van de sportagenda ook gewerkt aan het lokaal sport- en beweegakkoord onder leiding van Achterhoek in Beweging. Waar het Lokaal Sportakkoord een akkoord is tussen diverse groepen en mensen in de samenleving waaronder de gemeente Bronckhorst, beperkt de Sportagenda zich enkel tot de rol van de gemeente. Beide stukken complementeren elkaar daarmee en kunnen aanvullend ingezet worden voor het sportkapitaal in Bronckhorst. Het Lokaal Sportakkoord wordt nader toegelicht in bijlage 2. Daar wordt ook de werkwijze om met de stakeholders te komen tot het Lokaal Sportakkoord en de sportagenda toegelicht.

Een sportkapitaal bestaat uit 3 elementen die met elkaar in evenwicht moeten zijn;

1. De sportactiviteiten en het sportprogramma;
2. De organisaties die het programma aanbieden;
3. De accommodaties en ruimtes waar de sport wordt aangeboden.

In bijlage 1 wordt dit kapitaal verder toegelicht.

2.2 Visie

Gezonde leefomgeving

We willen langer gezond mee doen aan de maatschappij. Vanuit de startnotitie omgevingsvisie wordt daarom gesteld dat een gezonde leefomgeving naast acties uit het sociaal domein ook iets vraagt van de fysieke leefomgeving. De regio Achterhoek heeft bovendien de ambitie om gezondste regio te zijn. Deze strategische opgave is gericht op het werken aan een samenleving waar iedereen meedoet en gezond is. We zullen dus moeten zorgen voor ruimte om te bewegen, goede infrastructuur en een groene leefomgeving. Bij allerlei ingrepen en aanpassingen van de fysieke leefomgeving willen we rekening houden met aspecten van gezondheid en willen we deze positief beïnvloeden.

Gezonde en gelukkige inwoners

We willen graag gelukkige inwoners in de Achterhoek. Dat betekent gezonde inwoners met regie over hun eigen leven. Goede voeding en voldoende bewegen zijn een onderdeel van een gezond en gelukkig leven. Gedrag patronen, woon- en werkomstandigheden en financiële omstandigheden zijn van grote invloed op gezondheid. Het preventieakkoord wil deze omstandigheden ten positieve keren zodat alle inwoners kansen hebben op een gezond leven. Op basis van dit akkoord werken partners in de Achterhoek samen aan het doorbreken van ingesleten gedragspatronen die een gezond leven in de weg staan. Eén van de thema's in het preventieakkoord is het thema 'Bewegen en Ontspannen' waarin verschillende lokaal overstijgende programma's en initiatieven zijn opgenomen (o.a. open clubs en vitale sportparken, lokale sportakkoorden, beweegmakelaar, Achterhoekse Unieke Spelen).

Inclusief bewegen

Sport moet voor iedereen mogelijk zijn, zo blijkt ook uit de recent opgestelde lokale inclusie agenda en het regionale sportakkoord 2020–2030. Conform het VN verdrag Handicap, heeft de gemeente Bronckhorst het doel dat bewoners uiteindelijk geen belemmeringen meer ervaren bij het deelnemen aan het sociale verkeer, aan sport- en andere voorzieningen. Bronckhorst wil zich inzetten voor inclusief bewegen in de Achterhoek door onder meer diverse activiteiten aan te bieden voor verschillende doelgroepen. Om een inclusieve samenleving te realiseren investeert de gemeente in positieve gezondheid (preventie).

Hierbij staat de eigen kracht van de samenleving en het sociale netwerk centraal. Ten aanzien van sport dient er een daarom goede sociale basisstructuur aanwezig te zijn en te blijven binnen de gemeente Bronckhorst.

Talent maximaal tot ontwikkeling brengen

Naast inclusief bewegen en sporten wil Bronckhorst volgens het regionale sportakkoord talent maximaal tot ontwikkeling brengen. Dit gebeurt in een aantrekkelijke vestigingsregio waar mensen zich optimaal kunnen ontplooien en waar de gezonde leefomgeving uitdaagt tot bewegen. Open clubs en vitale sportparken zorgen dat iedereen mee kan doen, uitgedaagd wordt en zich welkom voelt. Aansprekende evenementen zetten de Achterhoek op de kaart en zorgen ervoor dat de Achterhoekers nog meer gemotiveerd raken om te sporten en bewegen. Het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat vraagt om een slimme aanpak waarbij organisaties en ondernemingen de expertise inbrengen en de uitvoering voor hun rekening nemen en de overheid smeerolie is. Waar mogelijk wordt de samenwerking gezocht met de omliggende gemeenten en de topsportaccommodaties die daar aanwezig zijn.

Voorbeeld

Sperwer, Draejer, Mariendael, Graafschapcollege & CF team:

Een ouder van een kind met een beperking had bij Sperwer de vraag neergelegd of er plek was om een dans/gym groep opzetten voor kinderen met beperking. Sperwer stond open hiervoor, maar wist niet precies op welke wijze dit te realiseren. Door inzet van uren van de combinatiefunctionaris (CF), meedenken van SO Mariendael, stagiaires Graafschap en de locatie Draejer is inmiddels een leuke groep met kinderen met lichamelijke en/of geestelijke beperking die wekelijks veel plezier hebben met elkaar.

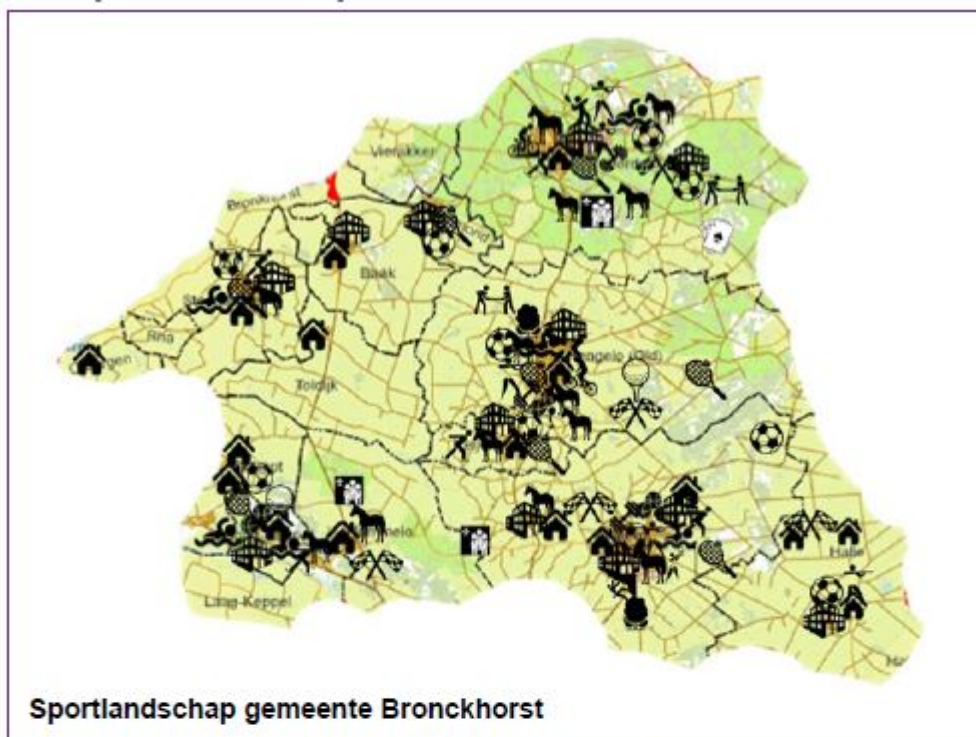
Bereikbare en beschikbare voorzieningen

De gemeente Bronckhorst wil werken aan een toekomstbestendig sportlandschap, waarin alle inwoners van Bronckhorst kunnen sporten en bewegen. Een onderdeel daarvan is het waarborgen van kwalitatief goede sportaccommodaties die bereikbaar zijn voor alle inwoners. Conform de visie Toekomstbestendig Bronckhorst is het in stand houden van een sportaccommodatie geen doel op zich, kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit.

De gemeente Bronckhorst ziet dat de inwoners, de sportclub of -organisatie in Bronckhorst veel zelf kunnen en zelf willen. Er is, zeker in deze coronatijd, bewezen dat er veel daadkracht, flexibiliteit en creativiteit zit bij de inwoners van Bronckhorst. Het beleid van de gemeente moet daarom ook niet sturend, dwingend of beperkend zijn. De focus ligt op het versterken van de eigen kracht en te ondersteunen waar gewenst.

Bestaande en nieuwe sportinitiatieven willen we zoveel mogelijk in hun kracht zetten. Op het moment dat er een vraag of behoefte is vanuit een bestaand initiatief kunnen we hen versterken. Op het moment dat een (nieuw) initiatief in het Bronckhorster sportkapitaal niet zonder financiële hulp van de gemeente Bronckhorst kan, zal de gemeente een afweging moeten maken en afhankelijk van de uitkomsten ondersteunen en versterken. De gemeente Bronckhorst helpt deze initiatieven op basis van een aantal uitgangspunten Deze uitgangspunten worden in hoofdstuk 6 nader uitgelegd.

3 Sportlandschap Bronckhorst

<p>Bronckhorst telde eind 2020 36.083 inwoners</p> 	<p>Bronckhorst telt gemiddeld 127 inwoners per km²</p> 	<p>Een Bronckhorster gezin telt gemiddeld 2,3 gezinsleden</p>
<p>51% van de inwoners van 19 jaar en ouder voldoen aan de beweegrichtlijnen</p> 	<p>58% van de inwoners van 19 jaar en ouder sporten wekelijks</p> 	<p>Bronckhorst telt 28,01 verenigingen per 10.000 inwoners</p>
<p>33% van de inwoners is lid van een sportvereniging</p> 	<p>Er zijn gemiddeld 44 vrijwilligers actief per Bronckhorsterse vereniging</p> 	
<p>12% van de verenigingen heeft een sportaanbod voor mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking en/of chronische ziekte</p> 	<p>Bronckhorst scoort 3,42 uit maximaal 5 punten voor de beweegvriendelijkheid van de omgeving in de publieke ruimte</p> 	

* Cijfers tot stand gekomen in samenwerking met Achterhoek in Beweging en CBS Statline

In bijlage 3 zijn een aantal (landelijke) trends en ontwikkelingen opgenomen ten aanzien van sport.

4 De aanbieders en activiteiten

4.1 De aanbieders

Bronckhorst kent een grote diversiteit aan sportverenigingen. Bijna elke kern heeft wel een eigen sportvereniging. Een plek waar je kan sporten en bewegen, maar ook ontmoeten. Het belang van deze verenigingen en organisaties is groot en het behoud daarom belangrijk.

Naast sportverenigingen zijn er ook andere aanbieders van sporten en bewegen in Bronckhorst. Zoals de combinatiefunctionarissen die voor verschillende doelgroepen activiteiten organiseren, commerciële aanbieders, zorgverleners en soms ook dorpsbelangen organisaties of dorpshuizen.

In het Lokaal Sportakkoord wordt gewerkt aan verbinding tussen deze verschillende aanbieders met als doel Sporten en Bewegen te stimuleren en het individueel sportkapitaal te versterken. In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke wijze de gemeente Bronckhorst de aanbieders in hun kracht kan zetten.

Op 1 februari 2021 kwam het Kinderparlement van Bronckhorst voor het eerst samen. Jeugdburgemeester Anne Letink was samen met burgemeester Marianne Besselink voorzitter van het overleg. Het eerste Kinderparlement stond in het teken van sport en spel. Door middel van verschillende stellingen ontstond er een mooie discussie over sport en bewegen in Bronckhorst. De kinderen uit het kinderparlement gaven aan dat ze vonden dat er in Bronckhorst veel verschillende soorten activiteiten aangeboden worden vanuit sportverenigingen en -organisaties. Eén jongen zat op waterpolo en moest hiervoor naar een andere gemeente, maar vond dat zelf niet vervelend.

4.1.1 Jeugdfonds Sport & Cultuur

Alle kinderen in Gelderland moeten kunnen meedoen aan sport of cultuur. Daarom is ook Bronckhorst aangesloten bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur.

Vaak betalen ouders deze activiteiten van hun kind, maar als dat financieel niet mogelijk is, probeert het Jeugdfonds Sport (JFS) en Jeugdfonds Cultuur (JFC) Gelderland bij te springen. Het Jeugdfonds zorgt ervoor dat kinderen die graag willen sporten of aan culturele activiteiten mee willen doen, lid kunnen worden van een sportvereniging of culturele aanbieder. Het Jeugdfonds Sport (JSF) betaalt de contributie en eventuele sportkleding/attributen tot een maximaal bedrag van €225,-.

Het JSF vergoedt rechtstreeks de contributie en stort op de rekening van de vereniging/aanbieder. In Bronckhorst ligt het aanspreekpunt voor het JSF bij het sociaal team.

Met deze ondersteuning worden zowel gezinnen met een krappe portemonnee als verenigingen en organisaties geholpen om sport aan te bieden voor iedereen.

4.1.2 Toekomstbestendige verenigingen

In Bronckhorst willen we inzetten op toekomstbestendige en vitale verenigingen. Door de grote verenigingsdichtheid is het soms lastig voor verenigingen om te voldoen aan alle eisen die aan hen worden gesteld. Veel gehoorde uitdagingen bij verenigingen zijn: het vinden van voldoende kaderleden, professionalisering van de vrijwilligers, onvoldoende jeugd/aanwas en problemen bij aanbod op maat.

Vanuit de visie van de gemeente Bronckhorst, willen we de focus leggen op het versterken van de eigen kracht van deze verenigingen en te ondersteunen waar gewenst.

Diverse verenigingen hebben te maken met soortgelijke uitdagingen, daardoor kan in veel gevallen van elkaar worden geleerd en of samen worden gewerkt. Naast de ondersteuning die via het Lokaal Sportakkoord wordt geboden door NOC*NSF, ondersteunt de gemeente hierin ook. Dit doen we door te begeleiden en adviseren over sportlessen op school en op de club, het aanbieden van trainingen en bijeenkomsten over actuele thema's en ondersteuning van het bestuur. Deze ondersteuning vindt plaats door middel van de inzet van de combinatiefunctionarissen. Deze zijn bekend met alle verenigingen en organisaties en breed inzetbaar. Daarnaast wordt er bij behoefte externe partners inzet ingezet voor ondersteuning op maat.

Samenwerking bestaat in veel verschillende vormen. Er zijn talloze voorbeelden in Bronckhorst van bestuurlijke samenwerking, samenwerking op competitieniveau, samenwerking bij doelgroepen of verregaande samenwerking met als uiterste variant fusie.

Voorbeeld

Tennis in Bronckhorst: samenwerking met alle 8 verenigingen. Voorheen kon je als lid van een tennisvereniging alleen tennissen bij je eigen club. Maar mede doordat leden aangaven wel eens met andere spelers op een tosavond te willen spelen is er gezocht naar een samenwerking. Alle clubs bie-

Voorbeeld

RATTI-Socii: deze 2 voetbalclubs in kleine kernen werken intensiever samen. Op deze manier kunnen zij hun leden zoveel mogelijk op het juiste niveau laten trainen en wedstrijden spelen. Van de KNVB hebben ze toestemming om 3 jaar lang in deze constructie samen te werken. Ondertussen kunnen

den nu aan hun leden aan om een introduc�e mee te nemen, je kunt dus dan op een andere baan eens tegen een andere tegenstander spelen die wellicht ook meer uitdaging biedt.	ze uitzoeken of een langdurige samenwerking wenselijk en mogelijk is. Door corona heeft de pilot een jaar op een laag pitje gestaan, maar ze verwachten een jaar langer te mogen draaien.
--	--

De gemeente kan en wil wel een rol spelen als er een behoefte aan ondersteuning is bij samenwerking door te helpen bij het vinden van kansen en mogelijkheden. De gemeente kan de voorbeelden en voordelen van de verschillende vormen van samenwerking laten zien. Met als doel om bestuurskracht te versterken om te groeien naar toekomstige ontwikkelingen en te voldoen aan eisen die worden gesteld aan sportverenigingen en te komen tot toekomstbestendige en vitale sportverenigingen.

4.2 De activiteiten

Bronckhorst kent een prachtig aanbod aan sport- en beweegactiviteiten. Zowel vanuit sportverenigingen en organisaties, als vanuit onderwijs, maatschappelijk betrokken ondernemers, toerisme en de gemeente Bronckhorst. De activiteiten die vanuit de gemeente Bronckhorst worden aangeboden worden georganiseerd door de combinatiefunctionarissen.

4.2.1 Combinatiefunctionarissen/ Rijkere onderwijsvisie

De gemeente Bronckhorst kent verschillende combinatiefunctionarissen. Zij leggen verbinding tussen sport en onder andere onderwijs, welzijn, cultuur en buitenschoolse opvang. Hun uitdaging is sportverenigingen te versterken, kunst en cultuur naar mensen toe te brengen en het aanbod van sport en bewegen te vergroten. Dit doen zij ondermeer door het aanbieden van activiteiten.

<i>Voorbeeld</i> IJsvereniging Molenkolk heeft schoolschaatsen aangeboden. 4 weken achter elkaar zijn kinderen van De Pannevogel en De Rank naar De Scheg in Deventer gegaan om te schaatsen. De Molenkolk zorgt voor vrijwilligers van de ijsvereniging die meegaan, de gemeente zorgt voor de bus en het contact richting scholen en de docenten enthousiasmeren de kinderen.
--

Vanuit de visie van de gemeente Bronckhorst wordt ingezet om iedereen in beweging te laten komen en te houden. Voor alle doelgroepen in onze samenleving.

Vanaf de zomer van 2020 zijn er 10 scholen die gebruik maken van een combinatiefunctionaris als vakleerkracht bewegingsonderwijs. Per schooljaar 2021-2022 zijn er 5 scholen met een eigen vakleerkracht. Tijdens de gymlessen wordt in samenwerking met de lokale sportverenigingen ook extra aandacht gegeven aan lokale sport door middel van een sportintro. Dit kan van alles zijn, zoals bijvoorbeeld handbal, volleybal, badminton, judo of voetbal. Vaak zijn de sportintro's de opmars naar een sporttoernooi of sportdag.

Bij het Kinderparlement is er ook gesproken over de naschoolse activiteiten die aangeboden worden voor kinderen uit de basisschoolleeftijd. De kinderen uit het kinderparlement gaven aan dat ze het leuk vinden om kennis te maken met de verschillende sporten die vanuit de combinatiefunctionarissen worden georganiseerd. Daarbij gaven ze aan dat het belangrijk is om op een leuke en gezellige manier kennis te maken met de sport. Het moet niet te lang duren of heel moeilijk zijn.
--

In het schooljaar 2019/2020 is met een pilot 'naschools sportuurtje' begonnen. Vanaf de start van deze pilot, bleek dit erg succesvol en op dit moment zijn de naschoolse sportuurtjes dan ook een vast aanbod richting scholen. Op dit moment worden er op 9 (school)pleinen naschoolse uurtjes aangeboden, waar gemiddeld tussen de 20 en 50 leerlingen, al naar gelang de grootte van de school, aan mee doen. In deze uurtjes worden naast de reguliere sporten ook sporten die minder voor de hand liggen aangeboden. Maar spel en plezier blijven het belangrijkste. De combinatiefunctionaris zoekt daarbij ook de verbinding met de lokale sportvereniging om hun te betrekken in het aanbod.

Vanaf 2017 is er gewerkt aan een rijkere onderwijsvisie binnen de gemeente Bronckhorst. De Rijkere visie op onderwijs kent als uitgangspunt de verbinding met de samenleving en omgeving van het onderwijs en kindvoorzieningen ten behoeve van de ontwikkeling van het kind. Door gebruik te maken van de krachten in de samenleving uit bijvoorbeeld het verenigingsleven, kunnen kinderen kennismaken met verschillende activiteiten. Door dit in samenwerking met de samenleving te doen hoeft de school niet ten volle belast te worden met het aanbieden van een breed scala aan ontwikkelingsmogelijkheden. Daarbij zijn er 5 thema's onderscheiden: cultuur, duurzaamheid, gezond en gezonde jeugd, maatschappelijke ontwikkeling en leesbevordering centraal. Afgelopen januari is aan de scholen in Bronckhorst een 'menukaart' aangeboden¹ waarop de diverse (sport)activiteiten vanuit de rijkere onderwijsvisie

1) De menukaart is opgenomen in bijlage 4

worden aangeboden aan de scholen. De wens is om deze menukaart digitaal te maken in de vorm van een website of app, waarbij uiteindelijk ook lokale aanbieders activiteiten kunnen aanbieden en er een breder gebruik kan zijn dan alleen vanuit het onderwijs.

De combinatiefunctionarissen zijn er niet alleen voor (schoolgaande) kinderen. Zij zetten zich ook in voor andere doelgroepen, daarbij zoeken ze zo veel mogelijk de samenwerking met lokale sportverenigingen.

Zo zijn er activiteiten voor mensen met een beperking of mensen met overgewicht, diabetes en hart- en vaatziekten. Een specifiek voorbeeld daarvan is het vervolg traject van de Gezonde Leefstijl Interventie, de GLI.

Mensen met ernstig overgewicht, kunnen via de huisarts mee doen aan de GLI. Dit is een traject waarin je wordt begeleid om gezonder te leven. De combinatiefunctionarissen van de gemeente Bronckhorst zijn hierbij aangesloten. Na die begeleiding kan men op diverse plekken binnen de gemeente verder gaan met sporten middels een breed sportaanbod. Maar vaak zijn de deelnemers na intensieve begeleiding nog niet zo ver dat ze bij een reguliere vereniging zich thuis voelen. Daar voor is SportStart in het Jebbink in Vorden en KombiFit bij de Korfbal in Zelhem opgestart. De CF beweegmakelaar kan helpen met het vinden van de juiste activiteit, passend bij de wensen van de mensen. Op die manier blijft men actief in een gezellige groep die past bij de behoefte.

Voorbeeld

Walking Football; wekelijks traint er op de vrijdagmorgen een club van zo'n 25 deelnemers op de velden van de Keijburgse Boys. Een initiatief om 55+ inwoners een teamsport aan te bieden, waarbij het sociale aspect het belangrijkste is. Opgestart door een samenwerking tussen Ouderenfonds en CF team, nu geheel zelfstandig aan het trainen. Naast trainen, spelen ze ook toernooien tegen leeftijdgenoten onder andere op de Vijverberg en zijn uitjes ook onderdeel van deze groep, uitjes zoals bijvoorbeeld het bezoekje aan het stadion van Heracles.

4.3 Conclusie en aanbevelingen

De grootste daadkracht van mooie sportactiviteiten en vitale sportaanbieders ligt bij de verenigingen en organisaties in Bronckhorst. De gemeente Bronckhorst wil deze activiteiten en aanbieders versterken en aanvullen. Dit doet zij met name door de inzet van de combinatiefunctionarissen. Deze ondersteunen en faciliteren verenigingen en organisaties bij vragen en bieden zelf activiteiten aan, waarbij ze zoveel mogelijk met lokale verenigingen en organisaties samenwerken.

Dit leidt tot de volgende concrete acties voor de sportactiviteiten en sportaanbieders

- **De gemeente ondersteunt en faciliteert verenigingen en organisaties vraggericht.**
- **De gemeente stuurt op toekomstbestendige en vitale verenigingen.**
- **De gemeente wil sporten en bewegen stimuleren onder alle inwoners. Daarom bieden zij activiteiten aan voor diverse doelgroepen, waarbij zoveel mogelijk de verbinding wordt gezocht met lokale aanbieders;**
- **De gemeente wil een digitale menukaart ontwikkelen, waarop aanbieders zelf hun aanbod kunnen weergeven en deelnemers kunnen zien welke activiteiten in de buurt worden aangeboden.**

De inzet van de combinatiefunctionarissen wordt bekostigd vanuit een cofinanciering van het Rijk en de gemeente Bronckhorst. Naast deze structurele financiering wil de gemeente met deze sportagenda de inzet van de combinatiefunctionarissen een eenmalige impuls geven vanuit de investeringsagenda sport ter hoogte van €600.000,-. Dit geld wordt ingezet voor de professionalisering van bestuurders en vrijwilligers, het versterken van de bestuurskracht het groeien naar toekomstbestendige en vitale sportverenigingen en de ondersteuning bij mooie sportactiviteiten.

5 De accommodaties, velden en terreinen

Bronckhorst kent veel verschillende plekken waar sport kan worden bedreven. Bij sportaccommodaties wordt vaak gedacht aan sporthallen en gymzalen. Maar er zijn in Bronckhorst ook zwembaden en een grote diversiteit aan sportvelden en buitensportterreinen. Ook speelveldjes, trapveldjes en de openbare ruimte in het algemeen kunnen gezien worden als terreinen voor sport. Er wordt in Bronckhorst veel bewogen in de buitenruimte, zoals wandelen, hardlopen, fietsen of skeeleren. In bijlage 5 staat een uitgebreide situatieschets van de accommodaties opgenomen en een uitwerking van de voorgestelde maatregelen.

Vanuit de visie van de gemeente Bronckhorst wordt ingezet op kwalitatief goede sportaccommodaties. Er is een ontwikkeling gaande naar open clubs en vitale sportparken. De focus van de gemeente ligt op het versterken van de eigen kracht en te ondersteunen waar gewenst.

5.1 Gemeentelijk en privaat eigendom

De meeste accommodaties in Bronckhorst zijn altijd in privaat eigendom geweest of enkele jaren geleden geprivatiseerd. In Bronckhorst zijn er 7 sportaccommodaties in gemeentelijk bezit. Dit zijn allen gymzalen of sporthallen. De gemeentelijke accommodaties zijn op de Thorbeckezaal na behoorlijk verouderd. De accommodaties zijn daardoor niet erg duurzaam en niet van deze tijd. Het beheer en de exploitatie van de gemeentelijke accommodaties is op afstand gezet. Drie accommodaties worden gepacht door een commerciële partij ('t Jebbink in Vorden en de Pol en Thorbeckezaal in Zelhem). De andere gemeentelijke accommodaties worden beheerd en geëxploiteerd door inwoners en organisaties. De gemeente is verantwoordelijk voor het groot onderhoud en de eventuele (vervangings)investeringen van deze 7 accommodaties.

In oktober 2019 is een collegebesluit genomen om de gemeentelijke binnensportaccommodaties gymzaal Thorbeckezaal Zelhem, de gymzaal Meisterkamp Halle en de gymzaal Keijenborg te sluiten uiterlijk 1 januari 2024 en in te stemmen met een gefaseerde uitwerking om per deelgebied te komen tot duurzame toekomstbestendige binnensportaccommodaties (Z108132/BenW-05415).

Op 25 maart 2021 is het raadsvoorstel vastgesteld om een financiële bijdrage te leveren aan een particuliere sportzaal in Keijenborg (Raad-00610/7). Deze komt in plaats van de gymzaal en leidt daarmee niet tot een uitbreidingsbehoefte van de sportaccommodatie in Hengelo.

In Halle is er ook een wens om te komen tot een particuliere zaal ter vervanging van de gymzaal. Ten aanzien van het initiatief in Halle is door de gemeente Bronckhorst nog geen besluit genomen.

Naast de gemeentelijke accommodaties, zijn er in Bronckhorst ook een aantal geprivatiseerde binnensportaccommodaties. Deze worden niet alleen geëxploiteerd door een private partij, maar zijn ook in eigendom bij deze partij. Ook de geprivatiseerde binnensport accommodaties zijn verouderd en over het algemeen niet erg duurzaam.

Doordat zowel het eigendom als de verantwoordelijkheid van beheer en exploitatie van de private accommodaties niet bij de gemeente Bronckhorst ligt, heeft de gemeente formeel geen verantwoordelijkheden ten aanzien van deze accommodaties. Maar er is wel een belang. Vanuit het in standhouden en versterken van het Bronckhorster sportkapitaal is het belangrijk om voldoende plekken te bieden om te kunnen sporten. Daarnaast ligt er een wettelijke verplichting om bewegingsonderwijs aan te bieden voor de scholen voor Primair Onderwijs.

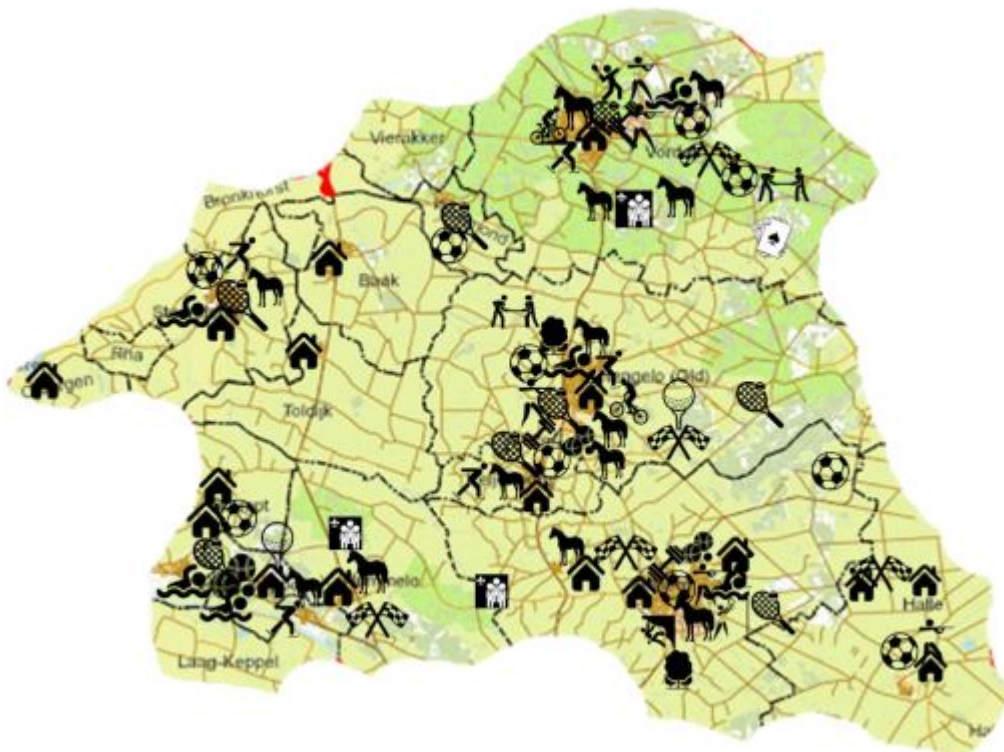
In relatie tot het aantal en/of de afstand tot sportaccommodaties is één wet waaraan moet worden voldaan en dat is de Wet op Primair Onderwijs (WPO). Hierin staat opgenomen dat de gemeente verantwoordelijk is voor het beschikbaar stellen van sportaccommodaties op basis van 1,5 klokuur gymonderwijs per groep. (Dit is conform de wetswijziging op basis van het amendement van Heerema en van

Nispen van februari 2020, waarbij wordt voorgesteld om minimaal 2 lesuren gymonderwijs per week te bieden van 45 minuten).

Dit betekent dat de gemeente Bronckhorst zorg moet dragen dat het bewegingsonderwijs gefaciliteerd kan worden. Dat kan eventueel ook in een andere gemeente, echter speelt hier afstand en daarmee tijdsbesteding, een rol. Rooster technisch is er voldoende ruimte voor de benodigde klokuren gymonderwijs in de bestaande sportaccommodaties binnen de gemeente. In sommige gevallen is deze accommodatie echter niet op loopafstand.

De verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Bronckhorst geeft geen maximale afstand voor een basisschool naar een gymaccommodatie weer. Meestal wordt 2 kilometer aangehouden, waarbij deze afstand wordt gefietst. Als voor groep 3 en 4 ook gelopen moet worden, verdient het de aanbeveling om uit te gaan van een maximum van 1 kilometer. Bij afstanden die groter zijn, wordt er door de gemeente gymvervoer aangeboden per bus.

In Bronckhorst zijn alle overige (buiten)sportaccommodaties/velden/terreinen in handen van private partijen. Sommige accommodaties zijn geprivatiseerd, zo zijn in maart 2013 de op dat moment nog niet geprivatiseerde voetbal- en korfbalaccommodaties door de gemeente aan de verenigingen overgedragen en in 2015 de zwembaden. Andere accommodaties zijn altijd privaat eigendom geweest, zoals bijvoorbeeld de tennis, de motorsport, golf en paardensport.

Naast de binnensport- en overige (buiten)sportaccommodaties, is ook de openbare ruimte een belangrijke accommodatie om te bewegen en te sporten. Bronckhorst heeft een zeer afwisselend landschap van bossen, weilanden en water en staat bekend om haar mooie wandel en fietsroutes. Maar daarnaast biedt de natuur ook de mogelijkheid tot allerlei andere sporten zoals mountainbiken, skeeleren, vissen enzovoort.

In de openbare ruimte zijn ook sport- en speelmogelijkheden die iets meer zijn ingericht. Denk bijvoorbeeld aan crossbaantjes, trapveldjes of speeltuintjes. De buitenruimte kenmerkt zich door laagdrempeligheid, vrijheid en flexibiliteit. Het is dan ook belangrijk om deze ruimte ook mee te tellen in het Bronckhorster sportkapitaal.

Tijdens het Kinderparlement op 1 februari is ook gesproken over bewegen in de openbare ruimte. De kinderen gaven aan dat zij speeltoestellen vaak voor jongere kinderen vinden en de voorkeur geven aan natuurlijk speelmateriaal. Zij hebben niet veel nodig om lol te maken, maar willen wel graag een plekje waar ze buiten kunnen spelen.

5.2 Vraagstukken

Door het besluit om de gymzalen af te stoten en het raadsbesluit om een particuliere sportzaal te realiseren in Keijenborg zijn er na 2024 nog 4 sporthallen in gemeentelijk eigendom:

- 't Jebbink in Vorden
- De Pol in Zelhem
- 't Hoge Wessel in Steenderen
- De Kamp in Hengelo

Zoals aangegeven in paragraaf 5.1 zijn de gemeentelijke binnensportaccommodaties op leeftijd. Zij hebben te maken met verouderde installaties en een gebrek aan goede isolatie en zijn toe aan verduurzaming. Maar ook de geprivatiseerde binnensportaccommodaties en de (overige) buitensportaccommodaties hebben te maken met veroudering en hebben wensen ten aanzien van verduurzaming en/of vervanging. Tenslotte zijn er veel verschillende wensen en nieuwe initiatieven op het gebied van sportaccommodaties in Bronckhorst.

In bijlage 6 is een inventarisatie opgenomen van de vraagstukken rondom accommodaties die op dit moment bekend zijn bij de gemeente Bronckhorst.

5.3 Conclusie en aanbevelingen

Bronckhorst kent op dit moment geen gelijk speelveld als het gaat om accommodaties door de verschillen in eigendom. Het privatiseren van de gemeentelijke binnensportaccommodaties zou leiden tot een gelijk speelveld, maar de vraag is of er op dit moment partijen bereid zijn om deze accommodaties over te nemen. Daarnaast zou de gemeente op dat moment helemaal geen invloed meer hebben op de accommodaties, terwijl er wel een plicht is vanuit het bewegingsonderwijs en een maatschappelijke behoefte.

Daarom gaat de gemeente met deze sportagenda 5 stappen zetten met als doel te komen tot vitale en toekomstbestendige sportaccommodaties:

1. De vier gemeentelijke sporthallen worden verduurzaamd (ambitieniveau 3)², zodat zij weer minimaal 20 jaar voort kunnen. Dit wordt gefinancierd vanuit het MJOP, duurzaamheidssubsidies en aangevuld met investeringsimpuls van €5 miljoen uit de investeringsagenda sport.
2. De gemeente start een verkenning naar de mogelijkheden en kansen om de gemeentelijke sportaccommodaties te privatiseren, waardoor elke accommodatie op een gelijke wijze ondersteund kan worden. Daarbij wordt onderzocht of dit mogelijk is en onder welke voorwaarden.
3. Met stakeholders uit de samenleving wordt een gezamenlijk onderzoek gestart naar de mogelijkheden en kansen van (ruimtelijke) samenwerking voor de overige sportaccommodaties om te komen tot vitale sportorganisaties en accommodaties.
4. Op de korte termijn (2021-2022) wordt er een impuls van €1 miljoen uit de investeringsagenda sport gegeven voor cofinanciering van innovatieve initiatieven en behoeftes vanuit de samenleving. Deze aanvragen worden getoetst middels het afwegingskader uit hoofdstuk 6.
5. Het voornemen is om voor 2023 en verder een structurele bijdrage op te nemen voor (financiële) ondersteuning van alle sportaccommodaties in Bronckhorst. Initiatieven en aanvragen worden getoetst op basis van het afwegingskader uit hoofdstuk 6.

6 (Afwegings)kader

In de voorgaande hoofdstukken zijn de sportvisie, het sportlandschap en het Bronckhorster sportkapitaal (activiteiten, aanbieders en accommodaties) beschreven. Daaruit blijkt dat er diverse vragen en initiatieven zijn ten aanzien van sportactiviteiten, sportaanbieders en sportaccommodaties waar gemeentelijke ondersteuning is gewenst. Zoals bijvoorbeeld de realisatie van een beachveld, verduurzaming van een accommodatie of het cofinanciering van een nieuwe accommodatie³.

Aan deze initiatieven en behoeftes uit de samenleving, wordt door de gemeente Bronckhorst ondersteuning geboden met behulp van een afwegingskader.

In dit hoofdstuk wordt het kader beschreven waarmee wordt getoetst of en op welke wijze de gemeente ondersteuning kan bieden bij het organiseren van mooie sportactiviteiten, het (bestuurlijk) versterken en vitaal houden van sportaanbieders en het creëren van toekomstbestendige sportaccommodaties. Deze ondersteuning kan op twee manieren plaatsvinden:

2) De uitwerking van de ambitieniveaus zijn opgenomen in bijlage 5

3) In bijlage 6 is een inventarisatie opgenomen van de vraagstukken rondom accommodaties die op dit moment bekend zijn bij de gemeente Bronckhorst

- Het ondersteunen en versterken van bestaande en nieuwe sportinitiatieven in de samenleving, door ze te helpen met het bepalen van hun eigen kracht en het in de markt zetten daarvan;
- Het financieel ondersteunen en versterken van sportinitiatieven. Daarbij gaat het om het cofinancieren van
 - o Uitbreiding of aanpassing van bestaande initiatieven
 - o Nieuwe initiatieven

Door deze afwegingskaders helder te formuleren en vast te stellen, is het voor zowel de gemeente als de aanvragers helder op welke wijze ze ondersteund kunnen worden en welke rol een ieder heeft.

6.1 Ondersteunen en versterken

Bestaande en nieuwe sportactiviteiten, -aanbieders en -accommodaties worden zo veel mogelijk in hun kracht gezet. De gemeente Bronckhorst ondersteunt en versterkt deze initiatieven op basis van de volgende uitgangspunten:

Grip op het vraagstuk

Het is belangrijk om helder te krijgen wat de exacte vraag of behoefte is die er speelt. Wat is de vraag achter de vraag. Als er bijvoorbeeld weinig gebruik wordt gemaakt van een bepaalde sportactiviteit, verdient het aanbeveling om te onderzoeken wat daar de oorzaak van is. Ligt het aan de locatie, het tijdstip of is er behoefte aan een andere soort activiteit? Wat is het echte probleem en wordt dit probleem en de oorzaak met het initiatief echt opgelost? Op deze manier kan het initiatief beter aansluiten op wat er echt nodig is.

Bewustzijn

Voor het succesvol maken en laten zijn van een activiteit of aanbod, is het belangrijk om bewust te zijn van de totale situatie in het dorp of het gebied. Dit sluit aan bij grip; is het aanbod datgene wat nodig is voor de vraag. Maar het kan ook te maken hebben met wat er in de nabije omgeving wordt aangeboden. Misschien lijkt de activiteit of het aanbod teveel op een ander aanbod en kan er worden gezocht naar samenwerking of verdient het daarom juist aanbeveling om een aanvullend aanbod te bieden.

Controle

Op het moment dat je als aanbieder een initiatief ontplooit, is het belangrijk om controle te hebben. Dat wil zeggen dat je er goed van bewust bent waar jouw initiatief uniek in is. Bepaal waarin jouw initiatief zich onderscheidt, waar je kracht zit als initiatiefnemer en waar je invloed op kan uitoefenen.

Op basis van de uitgangspunten Grip, Bewustzijn en Controle, ontstaat er een goed beeld van het doel, het bereik en het mogelijke succes van het bestaande of nieuwe initiatief. Hierdoor kan het initiatief bestaansrecht verkrijgen of behouden en kan er beter worden ingespeeld op wat nodig is. Tevens kan op basis van deze uitgangspunten beter gezocht worden naar externe financieringsmogelijkheden zoals subsidies of sponsoring. De gemeente wil graag ondersteunen en versterken door mee te denken of mee te werken bij de uitgangspunten en door verbindingen te leggen met mogelijke (financierings)partners.

6.2 Afwegen, ondersteunen en versterken

Op het moment dat een (nieuw) initiatief in het Bronckhorster sportkapitaal niet zonder financiële hulp van de gemeente Bronckhorst kan, zal de gemeente een afweging moeten maken en afhankelijk van de uitkomsten financieel ondersteunen en versterken. De gemeente Bronckhorst helpt deze initiatieven op basis van de volgende uitgangspunten.

Grip, bewustzijn en controle

Net als bij het ondersteunen en versterken is het ook voor financiële ondersteuning belangrijk om grip te hebben op het vraagstuk, bewustzijn te creëren en in controle te zijn. Dit zijn belangrijke uitgangspunten om het succes van het initiatief zo groot mogelijk te kunnen maken.

Voedingsbodem

Daarnaast is het belangrijk om te onderzoeken of er voedingsbodem is in de nabije omgeving. Er moet sprake zijn van voldoende draagvlak voor het initiatief. Omwonenden dienen het initiatief zoveel mogelijk te ondersteunen en er bij voorkeur ook een bijdrage of ondersteuning in te leveren.

Toekomstbestendig

Voor het bepalen of een initiatief financieel gesteund kan worden is het belangrijk om te bepalen of het initiatief toekomstbestendig is. Dat betekent helderheid over het verwachte effect van het initiatief en inzicht of het om een tijdelijk effect of een effect voor de lange termijn gaat.

Heldere financiën

Tenslotte is het belangrijk om helderheid te hebben over de benodigde financiering van het initiatief. De kosten dienen in beeld te zijn, zowel qua investering (eenmalig), als qua exploitatie (structureel).

Onderzocht moet worden welke kosten kunnen worden gedekt door externe financiering, zoals door subsidie, sponsoring, crowdfunding, een lening of andere mogelijkheden van financiering. Tenslotte moet helder zijn welke kosten niet gedekt kunnen worden, maar wel belangrijk zijn voor de realisatie van het initiatief. Voor dit deel van de kosten kan een aanvraag worden ingediend bij de gemeente Bronckhorst. Afhankelijk van de uitkomsten van de gestelde uitgangspunten kan hiervoor een financiering beschikbaar worden gesteld uit de investeringsagenda sport en de financiële voorziening sport.

6.3 Conclusie en aanbevelingen

De gemeente heeft de ambitie te investeren in een mooi sportaanbod, vitale sportaanbieders en toekomstbestendige sportaccommodaties in Bronckhorst. Met deze investeringen willen wij aansluiten bij energie en plannen in de samenleving en deze verbinden met beleidsprioriteiten en ambities van de gemeente. Met het afwegingskader uit dit hoofdstuk wordt er houvast geboden aan initiatiefnemers en kan op een transparante wijze een goede onderbouwing geleverd worden voor de vragen en initiatieven. Met deze onderbouwing kan een voorstel worden voorgelegd voor besluitvorming door de gemeenteraad.

7 Investeringsprogramma

De kosten behorende bij deze sportagenda worden gedekt uit bestaande bijdragen vanuit het Rijk en de gemeente Bronckhorst, aangevuld met bijdrage vanuit de samenleving, duurzaamheidssubsidies en eenmalige impulsen vanuit de investeringsagenda sport.

Stappen	Kosten	Dekking	Herkomst dekking	structureel/eenmalig
Lokaal Sportakkoord*	nader te bepalen**	€ 60.000	Rijk	2021 en 2022
		€ 60.000	Samenleving	
Aanbieders en Activiteiten				
combinatiefunctionaris	€ 369.500	€ 145.000	Rijk	lig t/m 2022 jaarlijks***
		€ 224.500	Gemeente Bronckhorst	lig t/m 2022 jaarlijks***
eenmalige impuls	nader te bepalen	€ 600.000	Investeringsagenda sport	eenmalig
Accommodaties				
verduurzamen gemeentelijke sportaccommodaties ambitieniveau 3	€ 9.858.052	€ 2.829.487	MJOP 2020-2025	eenmalig
		€ 2.028.565	duurzaamheidssubsidies****	eenmalig
		€ 5.000.000	investeringsagenda sport	eenmalig
ondersteuning initiatieven private accommodaties	nader te bepalen	€ 1.000.000	investeringsagenda sport	eenmalig voor korte termijn (2021 en 2022)
Lange termijn voornemen				
Structurele bijdrage regie en ondersteuning initiatieven private accommodaties	nader te bepalen	P.M.	nader te bepalen	structureel vanaf 2023

* Bijdrage Rijk 2021 €40.000,-, 2022 €20.000,- uitgaande van 50% cofinanciering vanuit de samenleving

** Door de stuurgroep Lokaal Sportakkoord

*** in de decembercirculaire 2019 Gemeentefonds zijn de bedragen 2020 t/m 2022 in het kader van de decentralisatie-uitkering/ DU Brede Regeling Combinatiefuncties/ BRC opgenomen. In een later stadium wordt bepaald of dit wordt verlengd. De monitor 2019 was zeer positief.

**** Nader uit te werken

7.1 Toelichting gebruik investeringsagenda sport

De sportagenda vraagt om investeringen die tot structurele verbetering leiden. Dit zijn eenmalige investeringen met een blijvend effect. Daarnaast zijn ze een aanvulling op andere gemeentelijk budgetten en bijdragen vanuit het Rijk en de samenleving. In totaal wordt er bijna 12 miljoen geïnvesteerd in de sport, waarvan €6,6 miljoen vanuit de investeringsagenda sport.

7.2 Voornemen structurele bijdrage regie en ondersteuning private accommodaties

Ongeacht de uitkomsten van de verkenning privatisering gemeentelijke accommodaties en de mogelijkheden van samenwerking voor de overige accommodaties, is het zeker dat sport een onderwerp op de agenda van de gemeente Bronckhorst zal blijven. De gemeentelijke accommodaties krijgen een impuls, maar zullen op een zeker moment ook vervangen moeten worden. En ook voor de private accommodaties zal er ruimte moeten zijn om, op basis van een goede afweging, als gemeente te kunnen co-financieren bij innovatieve initiatieven of noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Daarom is het voornemen om vanaf 2023 jaarlijks geld te reserveren voor een structurele bijdrage voor nieuwe initiatieven en ontwikkelingen vanuit private accommodaties. Het exacte bedrag is afhankelijk van de uitkomsten van de verkenningsonderzoeken en afhankelijk van de ontwikkelingen vanuit het rijk. Ter indicatie, wanneer er jaarlijks €500.000,- wordt gereserveerd, is er na 20 jaar €10 miljoen beschikbaar. Voor de dekking van deze structurele bijdrage wordt voorgesteld dat geld dat bedoeld is voor sport ook geïnvesteerd wordt in sport. Zo zal na eventuele privatisering de jaarlijkse dotatie voor het groot onderhoud ter hoogte van €319.000,- en de reservering voor de exploitatiebijdrage vanuit de gemeente kunnen

worden ingezet voor deze structurele bijdrage. Daarnaast wordt vanuit het Rijk ook een bijdrage verwacht vanuit de stelselwet sport (zie bijlage 2 sportagenda).

Aldus besloten door de raad van de gemeente Bronckhorst in zijn openbare vergadering van 1 juli 2021,

*de griffier,
M. van Bergen*

*de voorzitter,
M. Besselink*

Bijlage 1; Gemeentelijk en individueel sportkapitaal

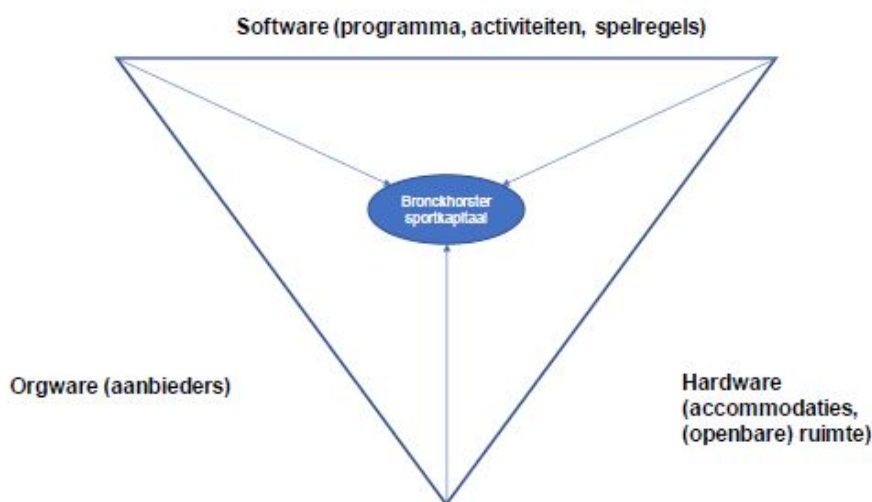
De Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) schetst in de visie "Sport stimuleert!" een samenhangende visie op het lokale sportbeleid. De basis van het model is het sportstimuleringsbeleid; het bereiken van meer sport- en beweegdeelname. Zonder het lokaal aanwezig gemeentelijke sportkapitaal kun je deze sportstimulering niet goed uitvoeren.

Vanuit deze basis bereik je als gemeente ook effecten op sociaal- gezondheids- en economisch gebied⁴.

Het sportkapitaal kent twee vormen; het Bronckhorster sportkapitaal en het individueel sportkapitaal.

Het Bronckhorster sportkapitaal is onder te verdelen in 3 elementen;

- De sportactiviteiten en het sportprogramma (de software);
- De organisaties die het sportprogramma en de sportactiviteiten aanbieden (de orgware)
- De accommodaties en ruimtes waar de sport wordt aangeboden (de hardware).

Voor een sterk sportkapitaal is het van belang dat deze elementen met elkaar in evenwicht en in verbinding zijn. Zonder accommodaties kun je een deel van je programma niet aanbieden of hebben verenigingen geen bestaansrecht en zonder verenigingen mis je een belangrijk deel van je programma en hebben de accommodaties geen effect.

Naast het Bronckhorster sportkapitaal is er ook het individueel sportkapitaal: alle mogelijkheden die een individu (burger) heeft om te sporten en bewegen. Bijvoorbeeld de

- Fysieke elementen; lichamelijke conditie, motorische vaardigheden, sporttechnische competenties;
- Sociale elementen; sociale netwerken, lidmaatschap van sportorganisaties
- Inhoudelijke of gedragsmatige elementen; kennis, reflectievermogen, ervaring, zelfvertrouwen.

Ook deze elementen zijn in onderlinge verbinding nodig om te komen tot de capaciteit van het individu om te sporten.

4) www.allesoversport.nl

Bijlage 2: Lokaal sportakkoord en werkwijze

Van januari tot en met de zomer van 2021 zijn sportverenigingen, bedrijfsleven, inwoners en organisaties bezig met het opstellen van een Lokaal Sportakkoord. Met als doel dat er nog meer inwoners gaan bewegen en sporten om het beweeg- en sportlandschap van Bronckhorst nog mooier en rijker te maken. Het Lokaal Sportakkoord betreft een akkoord tussen diverse partijen in de samenleving en gaat derhalve verder dan alleen de rol van de gemeente Bronckhorst. Als gemeente zijn we uiteraard wel één van de partijen die het akkoord ondertekenen. De belangrijkste uitkomsten van de bijeenkomsten voor het Lokaal Sportakkoord zijn dan ook als input meegenomen in deze sportagenda. De uitvoering van het Lokaal Sportakkoord zal vanaf september 2021 plaatsvinden.

Uit het concept Sportakkoord:

Heel Bronckhorst Beweegt. Dat is waar alle ondertekenaars van het Beweeg en sportakkoord naar streven. In april 2021 organiseerden we drie avonden om met elkaar de inbreng te verzamelen voor het beweeg- en sportakkoord. Als iets daaruit duidelijk werd dan is het wel dat men zich met vereende kracht in wil zetten om alle inwoners te laten bewegen en sporten. En er is ook een heel duidelijk idee over hoe dat voor elkaar te krijgen:

- *Door als verenigingen en clubs meer samen te werken en de poorten open te zetten. Samen mensen bereiken die nu nog niet sporten en bewegen. Met een aantrekkelijk en gevarieerd aanbod.*
- *Door sport nog meer in de spotlight te zetten*
- *Door mensen uit te dagen om deel te nemen aan kennismakingslessen, tijdens de nationale sportweek te verleiden warm te maken voor bewegen en sport en door goed gebruik te maken van professionals die nu al in het veld werken. Daarbij werd gedacht aan sportschooldocenten, fysiotherapeuten, zweminstructeurs en vakleerkrachten en combinatiefunctionarissen.*

In dit sportakkoord staat aan welke ambities Bronckhorst wil werken en welke acties daarvoor worden uitgezet. De ambities en acties zijn gebaseerd op de inbreng van de drie avonden. En aangevuld met suggesties die mensen hebben gedaan nadat zij het conceptakkoord bekeken hadden. Alle verenigingen, clubs en organisaties die mee willen doen kunnen het akkoord ondertekenen. Zo zorgen we er samen voor dat heel Bronckhorst beweegt.

Om te komen van akkoord naar uitvoering richten wij een stuurgroep in die zich er sterk voor gaat maken dat de acties worden belegd en uitgevoerd. De stuurgroep bestaat uit mensen uit het verenigingsleven, een vertegenwoordiger van de gemeente, een combinatiefunctionaris (...). De stuurgroep krijgt de beschikking over het lokale uitvoeringsbudget en kan dit investeren om tussen 2021 en 2024 te werken aan de ambities. Maar het is de bedoeling dat de doorwerking van het akkoord langer is. De stuurgroep spant zich ervoor in om acties toekomstbestendig te beleggen zodat de resultaten niet na drie jaar verloren gaan.

De acties worden gefinancierd vanuit het uitvoeringsbudget met minimaal 50% cofinanciering vanuit de verenigingen, (zorg)organisaties of bedrijfsleven.

Werkwijze

Lokaal sportakkoord

In maart en april 2021 hebben vertegenwoordigers van verenigingen, maatschappelijke organisaties, commerciële organisaties en het onderwijs zich verdiept in bewegen en sport in Bronckhorst. Zij deden dat op uitnodiging van het formateursteam Achterhoek in Beweging. Er is breed ingestoken op het uitnodigen van alle inwoners om ideeën aan te dragen voor het lokale sportakkoord en om mee te doen. Verenigingen, maatschappelijke organisaties en de onderwijsinstellingen zijn uitgenodigd per e-mail. Daarnaast is de uitnodiging geplaatst op de gemeentepagina en er is een persbericht geplaatst in Contact. Tevens zijn er persoonlijke uitnodigingen verstuurd.

Geïnteresseerden konden zich via een inschrijfformulier op de gemeentepagina aanmelden voor één van de drie avonden (23 maart, 31 maart en 6 april 2021). Gemiddeld waren er 20 mensen per avond aanwezig. Tijdens deze avonden zijn voorbeelden van sportstimulatie of samenwerking in Bronckhorst gepresenteerd en zijn kansen en ideeën verkend om hierop door te bouwen.

In mei 2021 wordt het Lokaal Sportakkoord opgesteld door Achterhoek in beweging. In juni wordt het akkoord gepresenteerd en ondertekend. Tevens wordt op deze avond de stuurgroep, bestaande de gemeente en vrijwilligers uit uiteenlopende werkvelden, gepresenteerd. De stuurgroep wordt in het leven geroepen om opvolging te geven aan het akkoord. De stuurgroep houdt de regie over de uitvoering van het hele lokale sportakkoord.

Sportagenda

De uitkomsten van de bijeenkomsten voor het Lokaal Sportakkoord zijn deels ook een input geweest voor de sportagenda als het gaat om de orgware en de software. Daarnaast is er vanuit de sportagenda een aparte avond georganiseerd voor de hardware.

In april 2021 hebben vertegenwoordigers van verenigingen, exploitanten van sportaccommodaties en andere geïnteresseerden tijdens een avond gesproken over de sportaccommodaties, -velden en -terreinen in de gemeente, ofwel de hardware van het Bronckhorster sportkapitaal. Centraal stond de balans tussen haalbaarheid en idealen. Er is gepraat over het huidige sportaanbod, de afwegingen voor nieuwe sportgelegenheden, de rol van de gemeente en uitdagingen voor een toekomstbestendig sportklimaat.

Er is breed ingestoken op het uitnodigen van betrokkenen van de hardware van het Bronckhorster sportkapitaal. Verenigingen en exploitanten van sportaccommodaties zijn uitgenodigd per e-mail. Daarnaast is de uitnodiging geplaatst op de gemeentepagina en er is een persbericht geplaatst in Contact. Tevens zijn er persoonlijke uitnodigingen verstuurd. Geïnteresseerden konden zich via een inschrijfformulier op de gemeentepagina aanmelden voor deze avond.

Tijdens de avond is de brede inventarisatie van actuele vragen over en wensen voor sportgelegenheden toegelicht. Iedereen heeft tot 25 april de mogelijkheid gekregen om een wens of voorstel betreft een nieuwe of bestaande sportgelegenheid in te dienen via een formulier op de gemeente pagina. Op deze manier is getracht een goede afweging te kunnen maken van wat er leeft en wat er nodig is.

Bijlage 3 Trends en ontwikkelingen

Gezondheid, preventie, Coronapandemie

Al jaren is bekend dat sporten en bewegen heel belangrijk zijn voor de gezondheid van de mens. In 2012 zijn een aantal studies verschenen die vanuit verschillende invalshoeken benadrukken dat er sprake is van een zeer ernstige gezondheidsbedreiging: physical inactivity. Het is de vierde doodsoorzaak wereldwijd. Veel mensen lijden aan ziektes die gerelateerd zijn aan lichamelijke inactiviteit, zoals diabetes type 2, obesitas en hart- en vaatziekten.

Ondanks diverse pogingen van overheden, is onze leefstijl sinds deze studies nog niet echt veranderd. Wetenschappelijke studies geven aan dat overheden en andere organisaties veel meer moeten gaan samenwerken om interventies wel te laten slagen⁵.

Nu, tijdens de COVID-19 pandemie blijkt dat mensen die kwetsbaar zijn als gevolg van een inactieve leefstijl nu ook de mensen zijn die (extra) kwetsbaar zijn voor COVID-19. Lichamelijke activiteit als gezondheidsdoel is daarom ook erg belangrijk. Bewegen zorgt voor een sterker afweersysteem, juist ook vanuit preventief oogpunt.

Op 29 juli 2020 is door zo'n vijftig Achterhoekse partners het Preventie Akkoord Achterhoek getekend, dat roken, overgewicht en probleemdrinken wil terugdringen. Daarin wordt onder andere aangegeven dat ingesleten gedragspatronen, die een gezond leven in de weg staan, doorbroken moeten worden. Dat moet ondermeer gedaan worden door bij te dragen aan de bewustwording onder inwoners van gedragspatronen die een gezond leven in de weg staan. Naast gezond eten en het beperken van alcohol en drugs, betekent dat ook meer bewegen.

Tevens heeft de gemeente Bronckhorst de ambitie om een JOGG gemeente te worden; Jongeren op Gezond Gewicht.

Wanneer een gemeente zich aansluit bij JOGG gaat een team lokaal aan de slag met het implementeren van de aanpak. Samen met het onderwijs, de kinderopvang, de sport, welzijn en het bedrijfsleven werkt JOGG in gemeenten aan het gezonder maken van de fysieke en sociale omgeving. Zo kunnen kinderen op de fiets naar school, lekker buitenspelen en uitgerust wakker worden. Fruit en water zijn in de kantine te krijgen en er liggen gezonde producten in de winkel. In elke gemeente biedt JOGG een op maat gesneden plan dat is toegespitst op de specifieke situatie in die gemeente⁶.

Stelselwet sport

De Nederlandse Sportraad adviseerde in november 2020 het advies "de opstelling op het speelveld" waarin sport en bewegen wordt gezien als publieke voorziening. Daarmee wordt sport en bewegen een (mede)verantwoordelijkheid van de overheid. *Sport en bewegen moet voor iedereen in Nederland mogelijk worden – juist ook voor die groepen die nu niet aan sport deelnemen en onvoldoende bewegen. Daarvoor is een stelselwet nodig plus forse financiële maatregelen. (...) Sport en bewegen zijn geen hobby, maar een noodzaak voor een vitale en veerkrachtige bevolking.* (Michael van Praag, voorzitter NL Sportraad)

Vanuit het addendum behorende bij dit advies, adviseert de Nederlandse Sportraad het nieuwe kabinet om flink te investeren en een toekomstbestendig sportstelsel op te bouwen.

Tot 2030 en daarna is ieder jaar structureel 970 miljoen euro nodig voor meer professionals in en het vergroten van de toegankelijkheid van de sport. Daarnaast adviseert de raad om de komende vijf tot tien jaar incidenteel 570 miljoen vrij te maken voor investeringen in sportaccommodaties, de openbare ruimte en innovatie in de sport. (...) De raad stelt dat met deze maatregelen in 2030 de beschikbaarheid, toegankelijkheid en kwaliteit van sportvoorzieningen zodanig is verbeterd dat driekwart van de bevolking op structurele basis kan sporten en bewegen.

De extra maatregelen moeten volgens de NL Sportraad voor 60% door de rijksoverheid worden gefinancierd, 30% door gemeenten en 10% door sporters zelf. Ze geven aan dat uit het onderzoek van Social Return On Investment (SROI) is gebleken dat de opbrengsten van sport en bewegen 2,5 keer hoger zijn dan de kosten.

5) <https://www.nederlandse-sportraad.nl/actueel/nieuws/2020/05/22/column-erik-scherder>

6) <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/12/01/aansluiten-bij-jogg---gezonde-jeugd-gezonde-toekomst-kosteloos-voor-alle-gemeenten>

Trends en ontwikkelingen binnen de sport

Sportdeelname door Nederlanders tot 2030 ongeveer stabiel

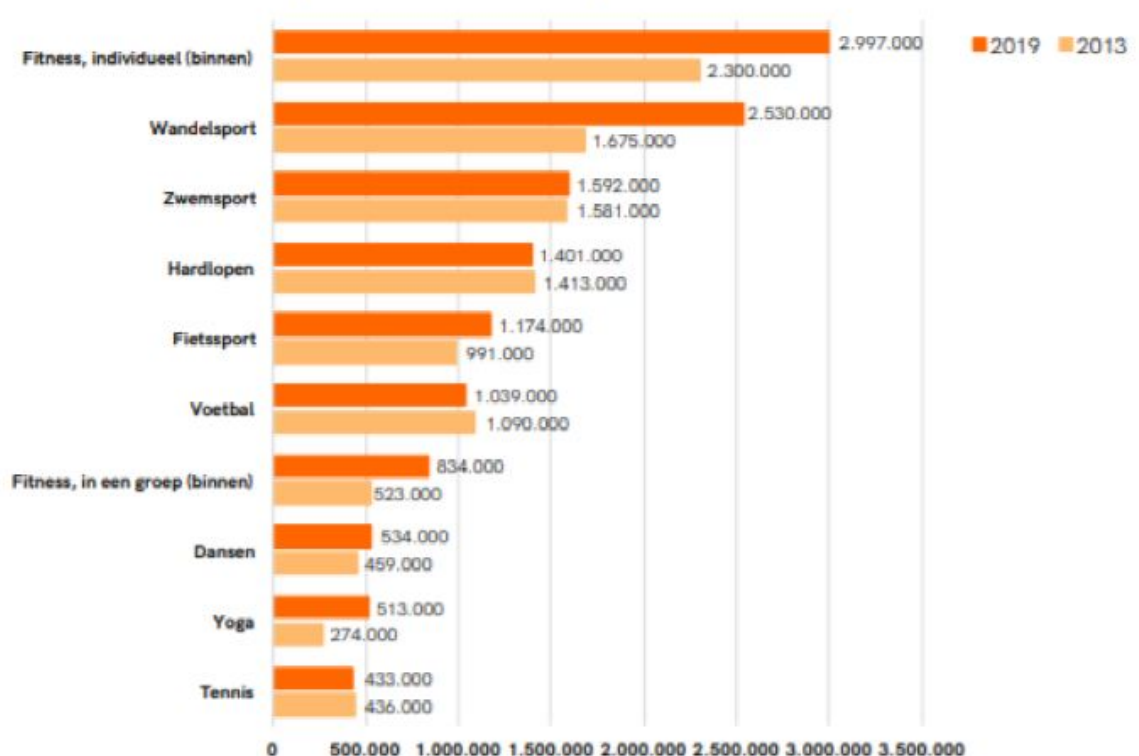
In 2019 deed ruim de helft van de Nederlanders (van 4 jaar en ouder) één keer per week of vaker aan sport. Het percentage wekelijkse sportdeelname door Nederlanders is relatief stabiel vanaf 2017. In de Sport Toekomstverkenning werd geconcludeerd dat de sportdeelname door Nederlanders ook tot 2030 ongeveer gelijk zal blijven.⁷

Individualisering van de sport

Een van de belangrijkste sociale trends is de individualisering van de samenleving. Hierdoor doen vaste verbintenissen en gezagsverhoudingen er steeds minder toe, terwijl de verschillende netwerken waarin mensen functioneren belangrijker worden. Eigen verantwoordelijkheid, zelfontplooiing, autonomie, eigen keuze en eigen regie zijn kernwoorden bij de individualisering. Deze trend is ook terug te zien in sportdeelname. Naar verwachting sporten in 2030 minder mensen bij een sportclub en meer in individueel verband of in zelfgeorganiseerde groepen.

In 2019 was fitness/conditietraining de meest beoefende sport door Nederlanders van 4 jaar en ouder. Ongeveer één vijfde van de beoefende sporten door wekelijkse sporters was fitness/conditietraining. Groepslessen zijn hierin niet meegenomen. Op de tweede plaats staat wandelsport. Yoga is ten opzichte van 2018 het hardst gestegen met 13%.

Top 10 meest beoefende sporten 2013 - 2019

Het aantal leden van sportverenigingen daalt

In 2019 had drie kwart van de wekelijkse sporters een lidmaatschap bij een sportverenigingen en/of een abonnement bij een sportaanbieder. Nog steeds gaan veel kinderen vanaf jonge leeftijd naar een sportvereniging (67% van de kinderen), maar het totaal aantal leden van sportverenigingen daalt. Mensen die graag sporten doen dat dus minder vaak via de sportvereniging. Deze 'anders georganiseerde' sporters zoeken hun heil bij fitnesscentra, andere commerciële sportaanbieders, wijkcentra, het bedrijf waar ze werken, organiseren het zelf met vrienden en familie en sporten zo op momenten

7) CBS Centraal Bureau voor de Statistiek Centraal Bureau voor de Statistiek-Gezondheidsenquête (2001-2013)
 Sociaal Cultureel Planbureau i.s.m. RIVM 'Sport Toekomst Verkenning' (STV)
 Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor CBS i.s.m. het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (2014-2019)
 NOC*NSF Rapportage Zo sport Nederland 2013 - 2019
 Sociaal Cultureel Planbureau i.s.m. RIVM 'Sport Toekomst Verkenning' (STV)

dat het hen goed uitkomt. Vooral volwassenen sporten steeds vaker op deze manier. Dit heeft als gevolg dat mensen wel blijven sporten en bewegen, maar dat de verbinding en sociale cohesie die onlosmakelijk verbonden is aan sportverenigingen onder druk komt te staan.

Sport als leefstijl

Beleving wordt steeds belangrijker in onze maatschappij, mensen gaan niet alleen meer naar een wedstrijd om sport te kijken, maar gaan voor een totaalbeleving. Dit is onder andere terug te zien in het aanbod van sportevenementen: zowel het aantal grote als kleine sportevenementen neemt toe.

Openbare ruimte komt steeds meer in beeld als locatie voor sport

De omgeving zal steeds beweegvriendelijker worden. Door de toename van de ongeorganiseerde sport komt de openbare ruimte steeds meer in beeld als locatie voor sport, bewegen en actieve vormen van recreatie. Denk hierbij aan (autovrije) wandelzones en (hard)looppaden.

Vrijwilligerswerk blijft gelijk of zal licht dalen

Vrijwilligerswerk zal de komende jaren gelijk blijven of licht dalen als gevolg van het langer moeten doorwerken, het langer thuis wonen en een toename van de mantelzorg. Zekerder is dat dat het karakter van vrijwilligerswerk zal veranderen. Potentiële vrijwilligers vragen steeds meer flexibiliteit, ze zullen steeds vaker 'hoppen' tussen verschillende vrijwilligersklussen. Het kan een uitdaging zijn voor sportclubs hierop te kunnen inspelen. De gemeente kan hierbij ondersteunen door mee te denken over een pool van vrijwilligers, het betrekken van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en het stimuleren van het doen van vrijwilligerswerk.

Beleidskader

De gemeente Bronckhorst sluit met haar sportbeleid aan bij het beleidskader Sociaal Domein Bronckhorst 2019-2022. Met inbreng vanuit de participatieraad, raadswerkgroep, maatschappelijke organisaties en inwoners is er in juli 2019 gekomen tot vijf lokale kaders die richting geven aan de inzet in het sociaal domein.

Sport levert een belangrijke rol ten aanzien van de leefbaarheid en heeft een preventieve werking voor kwetsbare groepen. Vanuit het sociaal domein zijn er dan ook verschillende beleidskaders relevant voor de sportagenda:

- Kader 1; gezond en weerbaar; jeugd in beweging, preventie
- Kader 2; vitaal ouder worden; gezond blijven, preventie
- Kader 4; samenredzaamheid in de kernen; leefbaarheid en eigen kracht organisaties/verenigingen.

De samenhang met sport, onderwijs en cultuur is bij ieder kader aanwezig ten dienste van de maatschappelijke doelen in het sociaal domein. Via programma's als de 'Rijkere visie op onderwijs' en 'Achterhoek in Beweging' wordt concreet invulling gegeven aan deze doelstellingen. De band met het onderwijs versterken we via aanwezigheid op scholen van consulenten en combinatiefunctionarissen die vanuit activiteiten dagelijks de verbinding leggen en zo vertrouwen opbouwen bij leerlingen en leraren.

Bijlage 4 Menukaart Rijkere Onderwijsvisie

Deze bijlage is apart opgenomen.

Bijlage 5: Accommodaties

Binnensportaccommodaties

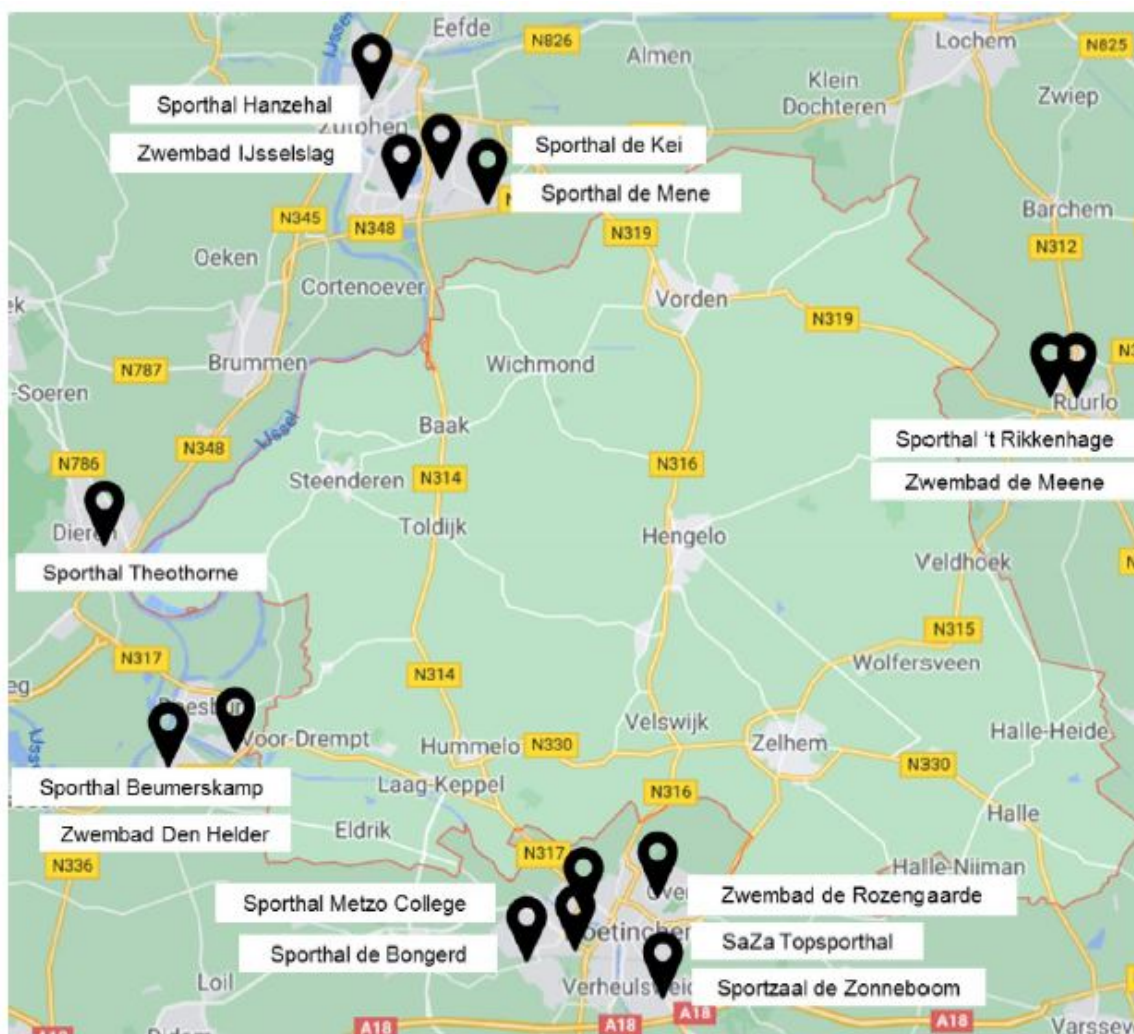
Aanbod binnensportaccommodaties

Uit een onderzoek van het Mulierinstituut uit 2018 blijkt dat er in Bronckhorst sprake is van een overcapaciteit aan sportaccommodaties (zowel particulier als gemeentelijk).

Binnensportaccommodaties bestaan in verschillende soorten en maten. Grofweg kan je een driedeling maken, afhankelijk van het aantal zaaldelen:

- Een gymzaal heeft één zaaldeel en is daarmee beperkt inzetbaar omdat niet alle sporten mogelijk zijn. Een gymzaal is bijvoorbeeld inzetbaar voor volleybal of badminton.
- Een sportzaal heeft twee zaaldelen en is bijvoorbeeld inzetbaar voor basketbal.
- Een sporthal heeft drie of meer zaaldelen en is bijvoorbeeld inzetbaar voor zaalvoetbal.

In de buurt van de gemeentegrenzen van Bronckhorst zijn er nog een aantal andere binnensportaccommodaties die gebruikt worden door inwoners van Bronckhorst; zoals in Doetinchem, Doesburg, Dieren, Zutphen en Ruurlo.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de binnensportaccommodaties op basis van de huidige besluitvorming (Z108132/BenW-05415)

Naam	kern	bouwjaar	Eigendom	Exploitatie	Afstoten/behouden/nieuw
't Jebbink	Vorden	1975 en 1982	Gemeente Bronckhorst	Pachter	Behouden
't Hooge Wessel	Steenderen	1983	Gemeente Bronckhorst	Stichting	Behouden

De Horst	Keijenborg	1973	Gemeente Bronckhorst	Stichting	afstoten
Nieuwbouw Bronckhorst Midden	Keijenborg	2022	Stichting	Stichting	nieuwbouw
Thorbeckezaal	Zelhem	2000	Gemeente Bronckhorst	Pachter	Afstoten
De Kamp	Hengelo	1978 en 2002	Gemeente Bronckhorst	Stichting	Behouden
De Pol	Zelhem	1972	Gemeente Bronckhorst	Pachter	Behouden
Meisterkamp	Halle	1971	Gemeente Bronckhorst	Stichting	Afstoten
<i>Plan Meisterkamp</i>	<i>Halle</i>	<i>?</i>	<i>Stichting</i>	<i>Stichting</i>	<i>Wens voor nieuwbouw</i>
D'n Draejer	Velswijk	1976	Stichting	Stichting	
Hessenhal	Hoog-Kep-pel	1982	Stichting	Stichting	
De Lankhorst	Wichmond	1976	Stichting	Stichting	
St Concordia	Baak	1930	Stichting	Stichting	
Kraanvogel	Kranen-burg	1986	Primair Onder-wijs	School-be-stuur	

Gemeentelijke rol

De gemeente is in principe alleen verantwoordelijk voor de accommodaties die zij zelf in eigendom heeft. De verantwoordelijkheid van overige accommodaties ligt bij de private partijen. Op het moment dat er behoefte is aan aanpassing, uitbreiding of vervanging dienen de private partijen zelf geld te reserveren of gebruik te maken van de verordening garantiestelling die op 1 december 2020 in werking is getreden (Raad-00589). Stichtingen of private partijen die geen mogelijkheid hebben om te investeren of onvoldoende kunnen exploiteren lopen het risico te verdwijnen van het speelveld. Op het moment dat er een onveilige situatie ontstaat bij deze private accommodaties, is de gemeente juridisch gezien niet verantwoordelijk, maar zal door de samenleving wel als verantwoordelijke worden aangewezen.

De gemeentelijke accommodaties vallen wel onder de financiële verantwoordelijkheid van de gemeente. Deze zullen volgens prioritering grootschalig gerenoveerd moeten worden dan wel vervangende nieuwbouw moeten krijgen. Hier zal geld voor gereserveerd moeten worden.

Ambitieniveaus verduurzaming

VDK advies heeft berekend wat de financiële consequenties zijn van het verduurzamen van de gemeentelijke accommodaties. Daarbij is een onderscheid in 3 ambitieniveaus gemaakt. Alleen bij ambitieniveau 3 is er daadwerkelijk sprake van grootschalige renovatie.

Ambitieniveau 1

Dit zijn investeringen welke binnen een periode van 5 jaar kunnen worden terugverdiend.

Het zogenoemde laaghangend fruit. Denk hierbij aan bijvoorbeeld waterbesparende douchekoppen, verlichting schakeling op basis van aanwezigheid. Controle op juiste werking en tijdsinstellingen van de klimaat installatie.

Maatregelen welke volgens de wet milieubeheer moeten worden uitgevoerd.

Gebouw criteria voldoet na renovatie basis niveau 1 aan:

- Enkel glas vervangen voor HR ++ beglazing
- Tocht en kierafdichting
- Rc gevel gebouw minimaal 2,2 m2 K/W
- Rc dak geen wijziging t.o.v. huidig niveau
- Gebouw voldoet niet aan de huidige ventilatie en klimaat-eisen

Ambitieniveau 2

Verbeteringen aan de technische installatie of bouwkundige schil welke een terugverdientijd hebben van maximaal 10 jaar. Voorbeelden van verbeteringen zijn, het aanbrengen van een Photo Voltage installatie, vervangen van installatie onderdelen voor uitvoering welke energiezuiniger zijn. Installatie en bouwkundige aanpassingen om een reductie van de CO2 uitstoot te bewerkstelligen. Hierbij kunt u

denken aan ombouw van installaties naar een bivalente warmteopwekking (gas + warmtepomp) + bijvoorbeeld na isolatie van de buiten schil (zonder sloop bestaande gevels of daken). Om kapitaalvernietiging tegen te gaan, zullen deze vervangingen gedaan moeten worden, aan het einde van de technische/ economische levensduur van het installatie onderdeel.

Gebouw criteria voldoet na renovatie middel niveau 2 aan:

- 65% reductie CO2 uitstoot t.o.v. huidig gebruik door gebruik van duurzame warmte opwek systemen, zoals zonnen boilers, warmtepompen. (Bivalente warmte opwekking)
- Rc waarde gevel minimaal 2,2 m2 K/W
- Rc waarde dak minimaal 4,5 m2 K/W
- Toegepaste Photo Voltage cellen hebben een hoger opbrengst dan 280 W/piek per paneel.
- Gebouw voldoet niet aan de huidige ventilatie en klimaateisen
- verlichting gebouw d.m.v. LED verlichting

Ambitieniveau 3

Deze verduurzamingsslag omvat een totale verduurzaming van het vastgoed. Dit zijn investeringen welke gedaan moeten worden om het vastgoed te laten voldoen aan de ambities welke de gemeente heeft uitgesproken. Om dit te kunnen realiseren zal de bouwkundige schil van het gebouw, moeten worden gedemonteerd en voorzien worden van een nieuwe dikkere isolatie. Per gebouw zal er een keuze gemaakt moeten worden over de manier van afwerking. De gehele klimaat en warmwater installaties worden vernieuwd door een duurzaam installatie concept, waarbij er geen aardgasgestookte installaties worden toegepast. Per locatie is beoordeeld of de sanitaire- en algemene verkeers- en verblijfsruimtes ook aangepast moeten worden. Indien noodzakelijk, dan zijn deze kosten meegenomen in de ramingen. Gezien de omvang van de investeringen hebben deze een terugverdientijd groter dan 10 jaar. Gebouw voldoet na renovatie aan:

- Gebouw moet voldoen aan energieprestatie-eis BENG, (zie bijlage 2)
- Gebouw moet voldoen aan gasloos gebouw, dus 100 % van de benodigde warmte geschiet op een duurzame manier zonder CO2 uitstoot.
- Gebouw voldoet aan de huidige ventilatie en klimaateisen.
- Gebouw energieneutraal mogelijk zijn, het liefst "0" op de meter.
- Gebouw heeft een groter isolatiewaarde dan Rc 6 m2 K/W

In onderstaand overzicht staan de geraamde kosten voor de verschillende ambitieniveaus per accommodatie weergegeven.

Accommodatie		Ambitie niveau 1	Ambitie niveau 2	Ambitie niveau 3
Hengelo		€ 27.500	€ 701.000	€ 2.208.352
Steenderen		€ 24.750	€ 485.000	€ 2.294.000
	Bi valent*			€ 2.073.000
	Bi valent met CV ketel's**		€ 1.462.236	
Vorden		€ 30.750	€ 719.000	€ 2.609.500
Zehlhem		€ 23.050	€ 383.000	€ 2.967.200
Totaal (Steenderen Bi valent)		€ 106.050	€ 3.265.236	€ 9.858.052
* met Gas + bouwkundig Rc 6				
** + geen renovatie bouwkundig RC 2. Wel ventilatie en verlichting				

Bijlage 6: Inventarisatie

Accommodatie, veld of terrein	Vraag	Behoefte	Uitwerking/onderzoek	Rol gemeente
't Jebbink in Vorden	Verduurzamen en grootschalige renovatie	- vervangen technische installaties; - energiebesparende maatregelen en uitstraling; - vergroten cafégedeelte en aanpassen toiletgroep	Voorstel niet uitgewerkt	Ondersteuning projectplan Medefinanciering
Trapveld in Wichmond	Aanleggen nieuw trapveld	een (permanent) trapveld, bij voorkeur uitgevoerd in kunstgras	Voorstel niet uitgewerkt	n.b.
Pumptrackbaan in Vorden	Aanleggen nieuwe cross/pumptrackbaan	een cross/pumptrackbaan	Voorstel uitgewerkt (exploitatie, co-financiering en doelgroepen)	Medefinanciering Ondersteuning projectplan
De Kamp in Hengelo	Verduurzamen, grootschalige renovatie en uitbreiding	- vervangen technische installaties; - energiebesparende maatregelen en uitstraling (BENG); - uitbreiding sporthal (Z97646); - renoveren kleedkamers, toiletgroepen, entree; - vervangen tapijt; - dakinspectie	Voorstel deels uitgewerkt. Besproken met gebruikers van de sporthal en de medewerkers van de gemeente	Medefinanciering Ondersteuning projectplan Ondersteuning aanvragen
H.L.T.C. Het Elderink in Hengelo	Herinrichting tennispark en aanleg twee padelbanen	- aanleg twee padelbanen; - vervangen huidige tennisbanen	Voorstel niet uitgewerkt	Medefinanciering
S.V. Quintus in Hengelo	Aanleggen nieuw beachveld	Een multifunctioneel beachveld voor diverse sportverenigingen in de gemeente	Voorstel uitgewerkt (locatie, exploitatie, samenwerking)	Medefinanciering Ondersteuning projectplan Ondersteuning aanvragen
V. en A.V. Pax in Hengelo	Herziening subsidieregeling en herinrichting sportpark	- Een subsidieregeling die aansluit op de praktijk en rekening houdt met de exploitatielasten; - Uitbreiding velden incl. kunstgras op veld 2; - Een oefenhoek voor andere verenigingen	Voorstel niet uitgewerkt	n.b.
'T Het Hooge Wessel in Steenderen	Verduurzamen en grootschalige renovatie	- vervangen technische installaties; - energiebesparende maatregelen en uitstraling;	Voorstel niet uitgewerkt	Medefinanciering
RV Zelhem	Privatiseringsmogelijkheden Extra grond t.b.v. realisering twee wedstrijdbakken	- twee extra officiële wedstrijdbakken op strook grond (ca. 3.000 m ²); - onderzoeken mogelijkheden privatisering	Voorstel wedstrijdbakken niet uitgewerkt Onderzoek privatisering loopt Emiel van Eck doet onderzoek of de grond nodig is voor nieuwe bedrijvenontwikkeling	n.b.

ZAMC in Zelhem	Herziening bestaande erfpachtcanon	erfpachtcanon terugbrengen naar een symbolisch bedrag	Voorstel niet uitgewerkt	n.b.
Plan de Meisterkamp in Halle	Behoudt sportaccommodatie in Halle	bestaande gymzaal ombouwen tot een gemeenschapsruimte en er een dubbele gymzaal nieuw aanbouwen op de plaats van het oude clubhuis. Het plan behelst ook nieuwbouw van de dorpsschool Halle	Voorstel uitgewerkt.	Medefinanciering
Postduivenvereniging de Koerier in Zelhem	Afstoten gebouw	Gebouw van de postduivenvereniging naast sporthal de Pol in Zelhem afstoten	Onderzoek loopt. Gemeente heeft destijds aangegeven interesse te hebben voor de grond	Meedenken Medefinanciering
L.T.C. Het Elderink in Hergelo	Verhuizen naar kern Zelhem en aanleg padelbaan	- beter bereikbaar zijn voor alle doelgroepen en maatschappelijke functie vergroten; - aanleg van een padelbaan;	Voorstel deels uitgewerkt. Besproken met vitale kernen en binnen de vereniging	Medefinanciering
Bronckhorster Ruitervrienden Zelhem	Nieuwe locatie	huidige locatie aan de Keijenborgseweg lijkt over 2 jaar niet meer toegestaan. Op zoek naar nieuwe locatie	Voorstel niet uitgewerkt	Medefinanciering Ondersteuning projectplan Ondersteuning aanvragen
ZZC'20 in Zelhem	Diverse aanpassingen accommodatie	- nieuw dak i.c.m. Zonnepanelen; - ledverlichting op alle velden; - robotmaaier op de hoofdvelden; - veldsproei-installatie; - verbouwing en onderhoud kleedkamers; - aanleggen centrale wasruimte bij sporthal De Pol	Voorstel niet uitgewerkt	Medefinanciering Ondersteuning projectplan Ondersteuning aanvragen
Dropshot Zelhem	Blijven in huidige accommodatie	de vereniging wil in de Thorbeckezaal blijven spelen. Andere opties worden niet door de leden ondersteund	Voorstel niet uitgewerkt	Meedenken
Sporthal de Pol	Verduurzamen en grootschalige renovatie	- vervangen technische installaties; - energiebesparende maatregelen en uitstraling;	Voorstel niet uitgewerkt	Medefinanciering

MENUKAART RIJKERE ONDERWIJS VISIE BRONCKHORST

Aanbod primair onderwijs, schooljaar 2021-2022

VAKDOCENT BEWEGINGSONDERWIJS

€ 900,- per lesuur (45 min)/40 weken

Aanbieder: [gemeente Bronckhorst](#)

- Bevoegd docent (ALO)
- Bereid gymles voor en zet het benodigde materiaal klaar
- Neemt waar nodig eigen uitdagende materialen mee
- Zoekt verbinding met sportverenigingen uit de directe omgeving om op die wijze sportintro lessen in te zetten
- Neemt MQ test af (geen verplichting)
- Sluit met les aan op regionale sportevenementen
- Jaagt het project 'Toppers in de klas' aan

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

PROJECTBASIS

€ --,- kosten op aanvraag

Aanbieder: [gemeente Bronckhorst](#)

- MQ test, scholen zonder vakleerkracht CF kunnen deze ook laten afnemen door onze CF vakleerkrachten bewegingsonderwijs. De kosten zijn afhankelijk van aantal groepen en frequentie/hazorg.
- Ondersteuning koningsspelen, schoolkamp, sportdag, etc. Kosten afhankelijk van gevraagde inzet, op aanvraag.
- Ondersteuning plan van aanpak en uitvoering vignet "gezonde school". Kosten afhankelijk van gevraagde inzet, op aanvraag.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

VERBINDER

(alleen als extra aanvulling uren vakdocent bewegingsonderwijs mogelijk)

€ 900 per klokuur/40 weken

Aanbieder: [gemeente Bronckhorst](#)

- Ondersteunt docenten bij het beeldend maken van onderwijs
- Zoekt mogelijkheden in de directe omgeving voor 'live' onderwijs
- Zoekt inspirerende sprekers voor gastlessen
- Denkt & werkt mee aan invulling van musical, kamp, schoolreisje, etc.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

JUDO IN DE KLAS

€ 395,- per groep

Aanbieder: [gemeente Bronckhorst](#)

Judo is een waardevolle sport die bijdraagt aan zelfvertrouwen, weerbaarheid, discipline, zelfbeheersing, samenwerking & het omgaan met winnen en verliezen. De sport stimuleert de sociale vaardigheden, bevordert het respect naar anderen en verbeteren de luistervaardigheden. Kinderen *die vecht*- of zelfverdedigingssporten beoefenen zijn vaak optimistischer, enthousiaster en hebben over het algemeen een beter concentratie vermogen.

Wat:

- Bevoegd judoleraar
- 6 weken instructie in én buiten de klas
- Lespakket voor eigen docent groep
- Gezamenlijke aftrap deelnemende scholen
- Judoleraar neemt eigen materiaal mee

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

NASCHOOLSE SPORTUURTJES

Geen kosten

Aanbieder: [gemeente Bronckhorst](#)

Een sport/spel activiteit o.l.v. een vakdocent bewegingsonderwijs, eenmaal per 4 weken, op het eigenschoolplein. Deze zijn altijd aansluitend schooltijden. De activiteiten staan open voor kinderen van groep 3 t/m 8, BSO kinderen mogen altijd aansluiten. Inschrijven kunnen leerlingen via de aanmeldlijst op school. Deze lijst krijgt u via email toegezonden.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

CULTUUR IN DE KLAS

€ --,- kosten op aanvraag

Aanbieder: [Lokale musea i.s.m. Erfgoed Gelderland](#)

Lokale musea hebben i.s.m. Erfgoed Gelderland, een passend lesprogramma opgesteld voor het basisonderwijs in onze gemeente. De kosten voor deelname aan dit project zijn ± 3 euro per leerling.

De deelnemende musea zijn:

- Museumboerderij het Smedekinck, Zelhem
- Planetarium, Toldijk
- Het Heiligebeeldenmuseum, Kranenburg
- Het Stadsmuseum, Doetinchem.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

Aanbieder: [St. Tegelroute Bronckhorst](#)

www.tegelroutebronckhorst.nl

In Vorden, Hengelo, Zelhem, Hummelo en Steenderen, de vijf grotere kernen van gemeente Bronckhorst, kun je aan de hand van granieten foto-tegels in trottoirs, wandelen langs plekken waar vroeger bijzondere gebouwen stonden. De tegels

brenge leerlingen aan de hand van foto's en een korte beschrijving terug in de tijd. Hier zijn geen kosten aan verbonden.

Aanbieder: CultuurOost

www.cmk.cultuuroost.nl

Het Platform Cultuureducatie Achterhoek streeft naar een mogelijkheid om kunstenaars en vakdocenten hun aanbod van cultuureducatie voor de hele Achterhoek inzichtelijk te maken.

DUURZAAMHEID

€ --,-- **normaliter geen kosten**

Aanbieder: gemeente Bronckhorst

- Zonnepark De Kwekerij; hoe werkt dit nu, wat doet het voor mijn toekomst? Laat leerlingen zien hoe een zonnepark er nu echt uitziet, een deskundige vertelt hoe het werkt en wat de voor en nadelen zijn voor hun toekomst!
- Watertafel; van regenwater, naar drinkwater en weer terug. Welke weg maakt ons water? Wat is er nodig om alles in goede banen te leiden? Aan de hand van de watertafel vertelt een deskundige welke weg ons water maakt.
- Andere onderwerpen op aanvraag.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

MEER MUZIEK IN DE KLAS

€ --,-- **kosten op aanvraag**

Aanbieder: Muziekschool Oost Gelderland

www.muziekschooloost gelderland.nl

Door inzet van bevoegde muziekdocenten kunt u uw muziekonderwijs uitdagend en leerzaam houden en maken voor leerlingen. Tijdens de Nationale muziekweek (met o.a. een centrale uitvoering in het gemeentehuis) zijn er extra activiteiten. De muziekdocenten proberen waar mogelijk ook de plaatselijke muziekverenigingen te betrekken bij het onderwijs.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

VOORLICHTING DIVERSE THEMA'S

€ --,-- **normaliter geen kosten**

Aanbieder: GGD NOG, IRIS, Halt, gemeente Bronckhorst

www.ggdnog.nl

www.iriszorg.nl

www.halt.nl

In het eigen klaslokaal voorlichting door GGD, Halt en/of Iriszorg over mediawijsheid, groepsdruk, roken, relaties & seksualiteit, drugs & alcohol, veiligheid, etc.

In de klas voorstellen jongerenwerker/wijkagent bij leerlingen groep 7/8. Ook kan naschools centraal per kern voorlichting voor ouders & kinderen over uiteenlopende onderwerpen ingezet worden.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

BIBLIOTHEEK / LEESBEVORDERING

€ --,-- **kosten op aanvraag**

Aanbieder: Bibliotheek Oost Achterhoek

www.oostachterhoek.nl

De bibliotheek Oost Achterhoek kan op vele fronten u ondersteunen om het leesniveau en leesplezier van uw leerlingen te verhogen. Dit kan o.a. door inzet van:

- Inzet voorleesconsulent
- dBos (de bieb op school), ondersteunen bij de opzet en het onderhoud van de Bibliotheek op school. Zowel collectie als digitaal
- Monitor dBos om doelgericht de leesbevordering te meten en nieuwe doelen te stellen
- Opzet lees-mediaplan
- Training leescoördinator
- Wiesneus: lessen streektaal in samenwerking met het erfgoedcentrum
- De Voorleesexpress
- Zomerlezen
- Etc.

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

OVERIGE

€ --,-- **kosten op aanvraag**

Schoolzwemmen

Lokale zwembaden bieden scholen de zgn. natte gymles aan, buitenbaden is dit periode mei-juli, in het binnenbad Zelhem is hele schooljaar mogelijk.

Schoolschaatsen

IJsbaan De Scheg heeft jaarlijkse de schoolschaatslessen. Dit zijn 4 opeenvolgende lessen, inclusief materiaal. Veelal is het een samenwerking tussen school, plaatselijke ijsvereniging en de gemeente.

Sportactiviteiten

Het hele schooljaar door zijn er verschillende sportactiviteiten. Deze zijn altijd in samenwerking met de plaatselijke sportverenigingen. Waar mogelijk zijn er voorafgaand aan de toernooien sportintro-lessen tijdens de reguliere gymlessen. Toernooien die jaarlijks gehouden worden zijn o.a. handbal, touwtrekken, voetbal, etc.

Techniek in de klas

We stimuleren een actieve doe-les bij voorkeur op locatie in directe omgeving van de eigen school. Het doel is om leerlingen kennis te laten maken met verschillende beroepen die in de eigen omgeving aanwezig zijn.

Intermediair jeugdfonds sport & cultuur.

Alle kinderen moeten kunnen meedoen! Mocht er bij een leerling de financiën het onmogelijk maken om lid te worden van een sport of cultuurvereniging? Neem dan

Ik wil graag meer informatie

Ik wil hier graag gebruik van maken

Ik maak hier al gebruik van

contact op met een van onze intermediairs. Het fonds is heel toegankelijk, schroom niet om een leerling aan te melden!

SVP retour voor **14 februari 2021** naar: k.tenheggeler@bronckhorst.nl

Ook als u **geen** gebruik maakt van het aanbod dit svp aangeven.

Naam school:

Contactpersoon:

Telefoonnummer:

Emailadres: